

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιφέρειας Ηπείρου
2014-2020**

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Ηπείρου

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Έργο : «Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης της Ομάδας Χάραξης Πολιτικής στην Περιφέρεια Ηπείρου για την αναθεώρηση του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Ηπείρου»

Αρ. Σύμβασης: 246/29-01-2021 και 1165/07-05-2021 (1^η τροποποίηση), 1791/06-07-2021 (2^η τροποποίηση)

2ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

«Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην Περιφέρεια Ηπείρου»

Ιωάννινα, Ιούλιος 2021

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας Περιεχομένων

Κατάλογος Πινάκων	3
Κατάλογος Σχημάτων	3
Συνομογραφίες	4
Επιτελική Σύνοψη	5
Executive Summary	8
1. Εισαγωγή	10
2. Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη την περίοδο 2021-2027 σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο	11
2.1. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας 2021-2027	11
2.2. Στρατηγική Περιφέρειας Ηπείρου για την Κοινωνική Ένταξη την περίοδο 2021-2027	16
3. Προτεινόμενες Παρεμβάσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης	20
3.1. Γενικό Πλαίσιο	20
3.2. Άξονες Παρεμβάσεων	21
3.2.1. Άξονας Παρέμβασης 1: Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά	21
3.2.2. Άξονας Παρέμβασης 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες	26
3.2.3. Άξονας Παρέμβασης 3: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας	45
3.2.4. Άξονας Παρέμβασης 4: Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής	56
3.3. Σύνοψη Σχεδίου Δράσης	61
3.4. Συμβολή περιφερειακού σχεδιασμού στην Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης 2021-2027	62
4. Συγκεντρωτικός οικονομικός και χρονικός προγραμματισμός Σχεδίου Δράσης	69
4.1. Συγκεντρωτικός οικονομικός προγραμματισμός	69
4.2. Συγκεντρωτικός χρονικός προγραμματισμός	70

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Δομή Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027	12
Πίνακας 2: Σύνδεση επιχειρησιακού και στρατηγικού σκέλους της ΠΕΣΚΕ.....	18
Πίνακας 3: Άξονες Παρεμβάσεων Περιφερειακής Στρατηγικής	20
Πίνακας 4: Συγκεντρωτική παρουσίαση των παρεμβάσεων της Περιφερειακής Στρατηγικής	61
Πίνακας 5: Σύνδεση ΠΕΣΚΕ με Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης	63

Κατάλογος Σχημάτων

Σχήμα 1: Στρατηγικός Σχεδιασμός Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης Ηπείρου	17
Σχήμα 2: Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής σχεδίου δράσης ΠΕΣΚΕ	71

Συνομογραφίες

Συνομογραφία	Ορισμός
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
Δ.Δ.	Δημόσια Δαπάνη
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛΑΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΣΚΕ	Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΚΔΑΠ	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
ΚΔΑΠ ΜΕΑ	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών και ατόμων με αναπηρία
ΚΔΗΦ	Κέντρο Διημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας
ΚΗΦΗ	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΠΦΥ	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
ΣΠ	Στόχος Πολιτικής
ΣΥΔ	Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης
ΤΕΒΑ	Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους
ΥΤΧ	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών
NEET	Not in Education, Employment or Training (αφορά νέους που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης, κατάρτισης)

Επιτελική Σύνοψη

Η Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Ηπείρου αποτελεί ένα συνεκτικό πλαίσιο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και καταπολέμηση της φτώχειας, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διαβίωσης και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Κεντρικός Στόχος της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη είναι «η διασφάλιση της συνοχής του κοινωνικού ιστού μέσω της ενδυνάμωσης των ευπαθών ομάδων και του απεγκλωβισμού όσων βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού».

Βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελούν:

- Η ανάπτυξη ενός «δικτύου κοινωνικής ασφάλειας» (social safety net) κατά του κοινωνικού αποκλεισμού, που περιλαμβάνει δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες (ιδίως υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, στέγασης και εκπαίδευσης)
- Η άμβλυση της ανισοκατανομής ευκαιριών και δυνατοτήτων πρόσβασης σε κοινωνικές και προνοιακές υπηρεσίες και παροχές, καθώς και στην αγορά εργασίας
- Η αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και σημαντικών προτεραιοτήτων πολιτικής όπως η αντιμετώπιση της παιδική φτώχειας, η οποία σε εθνικό επίπεδο υπερβαίνει το 20% του πληθυσμού των παιδιών (21% βάσει ΕΛΣΤΑΤ 2019)
- Η αντιμετώπιση των συνθηκών φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
- Η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της ενεργητικής ένταξης των ευπαθών ομάδων
- Η απομείωση των παθητικών πολιτικών υποστήριξης και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών για τις Ευπαθείς Ομάδες
- Η κινητοποίηση, συμμετοχή και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων της Περιφέρειας (δημόσιοι και δημοτικοί φορείς και υπηρεσίες, κοινωνικοί εταίροι, κοινωνία των πολιτών, ιδιωτικός τομέας), καθώς και η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (είτε σε επίπεδο υλικών, είτε σε ανθρώπινο δυναμικό).
- Ο συντονισμός, παρακολούθηση και προσαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής, καθώς και η διασφάλιση των απαιτούμενων συνεργιών αυτής με την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης.

Οι επιμέρους Στρατηγικοί Στόχοι (ΣΣ) της Στρατηγικής έχουν ως ακολούθως:

- ΣΣ1: Καταπολέμηση της φτώχειας και βελτίωση της πρόσβασης σε υλικά αγαθά
- ΣΣ2: Βελτίωση της πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε Κοινωνικές και Προνοιακές Υποδομές, Υπηρεσίες και Παροχές
- ΣΣ3: Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Ευπαθών Ομάδων και, ιδίως, των Παιδιών

- ΣΣ4: Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στην Αγορά Εργασίας και στην Επιχειρηματικότητα
- ΣΣ5: Συντονισμός, Εφαρμογή, Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης

Η Περιφερειακή Στρατηγική περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων που θα καλύπτουν τόσο τις παραδοσιακές ομάδες στόχου των προνοιακών πολιτικών, όσο και ομάδες - κατηγορίες προσώπων που απειλούνται από αποκλεισμό (κοινωνικό αποκλεισμό, αποκλεισμό από την αγορά εργασίας κλπ.) ή κινδυνεύουν από την φτώχεια. Στο πλαίσιο αυτό ομάδες υψηλής προτεραιότητας της ΠΕΣΚΕ Ηπείρου για την περίοδο 2021-2027 αποτελούν:

- Άτομα και νοικοκυριά που πλήττονται ή κινδυνεύουν από φτώχεια και που βιώνουν σοβαρή υστέρηση σε υλικά αγαθά.
- Άνεργοι, ιδιαίτερα οι μακροχρόνια άνεργοι, οι νέοι (ηλικιακά) άνεργοι, οι γυναίκες και οι άνεργοι με χαμηλά τυπικά προσόντα.
- Παιδιά 0-17 ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού, ικανοποιώντας την αρχή της διάχυσης της διάστασης του παιδιού (child mainstreaming) και λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες της Πρωτοβουλίας «Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το παιδί».
- Άτομα με Αναπηρία
- ΡΟΜΑ
- Ηλικιωμένοι με έμφαση σε αυτούς άνω των 65 ετών που δεν λαμβάνουν συντάξεις ή προνοιακά επιδόματα με ατομικό ή οικογενειακό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης
- Μονογονεϊκές οικογένειες – Γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών.
- Μετανάστες-Υπήκοοι Τρίτων Χωρών
- Εξαρτημένα/ απεξαρτημένα άτομα.

Περίοδος εφαρμογής της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη είναι το διάστημα 2021-2027, δεδομένου ότι βασικές πηγές χρηματοδότησης αυτής αφορούν Προγράμματα της περιόδου 2021-2027. Συνακόλουθα η χρονική διάρκεια της Στρατηγικής ταυτίζεται με την εν λόγω χρονική περίοδο.

Κύριες πηγές χρηματοδότησης της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελούν:

- Ο Κρατικός Προϋπολογισμός
- Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι σε επίπεδο ΟΤΑ
- Πόροι από τα Ταμεία της ΕΕ κυρίως στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021—2027 (ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης κλπ.)
- Πόροι από ειδικά Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF) - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
- Πόροι στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ)
- Ιδιωτικοί πόροι

Βασική πηγή χρηματοδότησης για την επίτευξη των στόχων της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελεί το Πρόγραμμα «**Ηπειρος 2021-2027**» και πιο συγκεκριμένα ο Στόχος Πολιτικής 4 «**Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**», ο οποίος προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+)

Σε ότι αφορά το επιχειρησιακό σκέλος της Περιφερειακής Στρατηγικής, περιλαμβάνει Άξονες Παρεμβάσεων, οι οποίοι έχουν ως ακολούθως.

- Άξονας Παρέμβασης 1: Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά
- Άξονας Παρέμβασης 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες
- Άξονας Παρέμβασης: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- Άξονας Παρέμβασης 4: Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής

Τέλος αναφέρεται ότι η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027 συνεισφέρει στους στόχους της αντίστοιχης Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027, καθώς κάθε προτεινόμενη παρέμβαση συνεισφέρει σε αντίστοιχες Προτεραιότητες Πολιτικής της Εθνικής Στρατηγικής.

Executive Summary

The Strategy for social inclusion of Epirus Region is a coherent framework for the effective confrontation and fight against poverty, the improvement of the quality of life of the inhabitants who are facing living problems and the promotion of social inclusion.

The main goal of the Regional Strategy for Social Inclusion is "to ensure the cohesion of the society through the strengthening of vulnerable groups and those who are experiencing poverty and social exclusion."

The main priorities in the framework of the Regional Strategy are:

- The development of a "social safety net" against social exclusion, which includes citizen's accessibility to basic services (especially primary medical care, housing and education services)
- The reducing of the unequal distribution of opportunities and access to social and welfare services and benefits, as well as the labor market
- The confrontation of new challenges and important policy priorities such as the confrontation of child poverty, which at the national level exceeds 20% of the child population (21% based on ELSTAT 2019)
- The confrontation of the conditions of poverty and social segregation of vulnerable groups of the population
- The promotion of the social inclusion and active integration of vulnerable groups
- The reducing of passive supporting policies and enhancing the effectiveness of active policies for Vulnerable Groups
- The mobilization participation and cooperation of all involved bodies of the Region (public and municipal bodies and services, social partners, civil society, private sector), as well as the utilization of available resources (either in terms of materials or human resources)
- The coordination, monitoring and adaptation of the Regional Strategy, as well as the ensuring of the required synergies with the National Strategy for social inclusion.

The specific Strategic Objectives (SO) are as follows:

- SO1: Poverty fighting and improving access to material assets
- SO2: Improving access of vulnerable groups to Social and Welfare Infrastructure, Services and Benefits
- SO3: Preventing and Combating the Exclusion of Vulnerable Groups and, in particular, Children's exclusion
- SO4: Ensuring equal access to the Labor Market and discrimination
- SO5: Coordination, Implementation, Monitoring and Evaluation of the Regional policy framework for social inclusion

The Regional Strategy includes the development of a network of interventions that will cover both the traditional target groups of welfare policies, as well as groups - categories of persons who are threatened by exclusion (social exclusion, exclusion from the labor market, etc.) or are threatened by poverty. In this context, the main target groups of the Regional Strategy for the period 2021-2027 are:

- Persons and households who are affected or are threatened by poverty and who are facing severely material deprivation.
- Unemployed, especially the long-term unemployed, the young (aged) unemployed, women and the unemployed with low formal qualifications
- Children aged 0-17 in situations of exclusion, by meeting the principle of child mainstreaming and taking into account the guidelines of the “European Child Guarantee”
- ROMA people
- People with disabilities
- Old people, especially those who are over 65 years old and don't receive pensions or welfare allowances with an individual or family annual income below the guaranteed maintenance limit
- Single parent families, Female - headed single parent families
- Immigrants – Third-Country Nationals
- Current drug addicts / Former drug addicts

Period of implementation of the Regional Strategy is the period 2021-2027, since its main sources of funding concern Programs of the programming period 2021-2027. Consequently, the duration of the Strategy is the same with this time period.

The main sources of funding for the Regional Strategy are:

- State funds
- Local government resources
- Resources from EU Funds mainly in the framework of the programming period 2021-2027(ESF+, ERDF, Refugee Fund, Asylum and Migration Fund, etc.)
- Resources from the European Economic Area (EEA) financial support mechanism
- Private resources

The main source of financing for achieving the objectives of the Regional Strategy is the Programme Epirus 2021-2027 and more specifically Policy Objective 4 "a more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights;" which is expected to be funded by the ESF + and the ERDF.

Regarding the operational part of the Regional Strategy, it includes Interventions Axes, which are as follows:

- Intervention Axis 1: Access to resources and basic goods
- Intervention Axis 2: Access to services
- Intervention Axis 3: Access to labor Market
- Intervention Axis 4: Regional Strategy Governance System

Finally, it is referred that the Regional Strategy for Social Inclusion 2021-2027 contributes to the objectives of the respective National Strategy, as each proposed intervention contributes to respective Policy Priorities of the National Strategy.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αποτελεί το δεύτερο παραδοτέο του έργου «Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης της Ομάδας Χάραξης Πολιτικής στην Περιφέρεια Ηπείρου για την αναθεώρηση του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Ηπείρου» σύμφωνα με την από 29/01/2021 σύμβαση ανάθεσης έργου (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) που έχει συνάψει ο Σύμβουλος (ΕΕΟ GROUP Α.Ε.) με την **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ηπείρου**.

Βασικός στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου (ή αλλιώς Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης - ΠΕΣΚΕ) είναι η διαφύλαξη και αναζωογόνηση του κοινωνικού ιστού της Περιφέρειας Ηπείρου με την ενδυνάμωση των δημόσιων πολιτικών πρόληψης/καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των κατοίκων που διαβιούν στην Περιφέρεια και αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα διαβίωσης και κοινωνικής ένταξης. Οι βασικοί άξονες του Σχεδίου αποσκοπούν στην ορθολογική ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων που θα καλύπτουν όχι μόνο τις παραδοσιακές ομάδες στόχου των προνοιακών πολιτικών, αλλά και άλλες κατηγορίες προσώπων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό ή αποκλεισμό από την αγορά εργασίας παρά την ικανότητα και διαθεσιμότητά τους για την εύρεση απασχόλησης.

Το έργο διαρθρώνεται σε δύο παραδοτέα:

- 1ο παραδοτέο: «Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Ηπείρου 2021-2027»
- 2ο παραδοτέο: «Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην Περιφέρεια Ηπείρου»

Το παρόν, 2^ο παραδοτέο του έργου, διαρθρώνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- **Ενότητα 1:** αποτελεί την **εισαγωγή** στην παρούσα μελέτη όπου αποτυπώνονται στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα του έργου του Συμβούλου και παράλληλα αποτελεί οδηγό στις επόμενες ενότητες του παραδοτέου.
- **Ενότητα 2:** περιλαμβάνει **σύντομη παρουσίαση του Στρατηγικού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη**, τόσο σε επίπεδο χώρας όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας.
- **Ενότητα 3:** παρουσιάζονται οι **προτεινόμενες παρεμβάσεις του Σχεδίου Δράσης** για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην Περιφέρεια Ηπείρου. Επίσης, παρουσιάζεται η **συμβολή του περιφερειακού σχεδιασμού για την κοινωνική ένταξη στην αντίστοιχη Εθνική Στρατηγική**.
- **Ενότητα 4:** παρουσιάζεται **συγκεντρωτικά ο οικονομικός και χρονικός προγραμματισμός** του Σχεδίου Δράσης.

2. Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη την περίοδο 2021-2027 σε Εθνικό και Περιφερειακό Επίπεδο

2.1. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας 2021-2027

Η διαμόρφωση **Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης¹** (ΕΣΚΕ) αποτέλεσε βασική υποχρέωση της Ελλάδας στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Η ΕΣΚΕ και οι παρεμβάσεις της (2014, και η επικαιροποίηση αυτής το 2018) αποτέλεσαν την πρώτη συστηματοποιημένη προσπάθεια, μετά την **Πράσινη Βίβλο για την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (2013)**, προκειμένου να τεθούν οι βάσεις ενός ενεργητικού κοινωνικού κράτους το οποίο επιχείρησε με τρόπο ολοκληρωμένο να συμβάλλει ουσιαστικά στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής. Η ΕΣΚΕ εγκρίθηκε από την ΕΕ το 2015, ως μια σημαντικότερη παρέμβαση του κράτους για την μεταρρύθμιση του μοντέλου κοινωνικής προστασίας.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 αποτελεί υποχρέωση της χώρας η «ύπαρξη και εφαρμογή Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας». Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Μείωσης της Φτώχειας για τη περίοδο 2021-2027 αποτελεί το εθνικό κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού που επιχειρεί να απαντήσει στη συντριπτική πλειοψηφία των αναγκών των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, μετά από μια δύσκολη και παρατεταμένη περίοδο οικονομικής και υγειονομικής κρίσης (λόγω της πανδημίας covid 19). Την παρούσα περίοδο είναι σε εξέλιξη η έγκρισή της από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μετά την σχετική διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε.

Η νέα Εθνική Στρατηγική (ή ΕΣΚΕ) θέτει πρωτίστως:

- τις κύριες μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και δράσεις προς την κατεύθυνση της ανασυγκρότησης της χώρας και της αναβάθμισης του κοινωνικού της ιστού,
- τις νέες στρατηγικές προτεραιότητες για την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και
- τους νέους στόχους και τις γενικές κατευθύνσεις της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης.

Η ΕΣΚΕ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Επιχειρησιακούς Άξονες:

- Επιχειρησιακός Άξονας 1: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά
- Επιχειρησιακός Άξονας 2: Πρόσβαση σε Υπηρεσίες
- Επιχειρησιακός Άξονας 3: Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση
- Επιχειρησιακός Άξονας 4: Διακυβέρνηση της Στρατηγικής

¹ Πηγή: Κείμενο διαβούλευσης της «Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας», Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Κάθε Επιχειρησιακός Άξονας εξειδικεύεται περαιτέρω σε Προτεραιότητες Πολιτικής και Μέτρα. Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια συγκεντρωτική αποτύπωση της δομής της νέας ΕΣΚΕ.

Πίνακας 1: Δομή Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027

Επιχειρησιακοί Άξονες	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα
1: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά	1.1.: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους	1.1.1.: Εγγύηση ελάχιστου εισοδήματος 1.1.2.: Πρόσβαση σε στέγη 1.1.3.: Πρόσβαση στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας 1.1.4.: Οικονομικές διευκολύνσεις ατόμων εκτός αγοράς εργασίας ή εργαζομένων σε επισφαλή θέση εργασίας 1.1.5.: Πρόσβαση στο επίδομα παιδιού 1.1.6.: Πρόσβαση στο επίδομα γέννησης 1.1.7.: Ενίσχυση μητρότητας 1.1.8.: Οικονομική ενίσχυση για τη στήριξη της ανάδοχης οικογένειας 1.1.9.: Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών 1.1.10.: Επιδοματική πολιτική για ΑμεΑ 1.1.11.: Οικονομική ενίσχυση φοιτητών-τριών 1.1.12.: Φορολογικές ευνοϊκές ρυθμίσεις 1.1.13.: Δημοσιονομικές ευνοϊκές ρυθμίσεις 1.1.14.: Αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους
	1.2.: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1.2.1.: Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης
2: Πρόσβαση σε Υπηρεσίες	2.1.: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης	2.1.1.: Ανάπτυξη νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υπηρεσιών για τα ΑμεΑ 2.1.2.: Αναβάθμιση της λειτουργίας του Μηχανισμού Αξιολόγησης της Αναπηρίας 2.1.3.: Η διάσταση του φύλου στην αναπηρία 2.1.4.: Συντάξεις και παροχές αναπηρίας στο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλισης 2.1.5.: Ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας 2.1.6.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης 2.1.7.: Ισότητα και μη διάκριση – Προσβασιμότητα σε αγαθά και υπηρεσίες για ΑμεΑ και χρονίως πάσχοντες 2.1.8.: Αντιμετώπιση κρίσεων 2.1.9.: Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση έκτακτης κοινωνικής ανάγκης ή κινδύνου των γυναικών θυμάτων βίας και κακοποίησης που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις 2.1.10.: Πρόληψη της υπερχρέωσης
	2.2.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας	2.2.1.: Πρόσβαση σε δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας
	2.3.: Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον	2.3.1.: Μετάβαση σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον
	2.4.: Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης	2.4.1.: Προώθηση ολοκληρωμένων διαδικασιών αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών με ή χωρίς αναπηρία που διαβιούν σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές κλειστής

Επιχειρησιακοί Άξονες	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα
		φροντίδας 2.4.2: Ανεξάρτητη διαβίωση
	2.5.: Υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης	2.5.1.: Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε παιδιά 2.5.2.: Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης σε ποιοτική συμπεριληπτική γενική εκπαίδευση και μείωσης της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και νέους 2.5.3.: Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και ενίσχυση της φοίτησης των παιδιών μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση 2.5.4.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης 2.5.5.: Εκπαίδευση μαθητών-τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
	2.6.: Υπηρεσίες υγείας	2.6.1.: Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην παροχή υπηρεσιών υγείας (ιατρικές εξετάσεις και συνταγογράφησης μέσω ΠΦΥ) 2.6.2.: Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη 2.6.3.: Διαπολιτισμική επιμόρφωση και υπηρεσίες διαπολιτισμικής μεσολάβησης
	2.7.: Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη	2.7.1.: Λειτουργία υπνωτηρίων / ξενώνων 2.7.2.: Πρόσβαση στη στέγη δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μελών της οικογένειάς τους 2.7.3.: Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία» 2.7.4.: Απογραφή/Ψηφιοποίηση δεδομένων / Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας 2.7.5.: Δράσεις στον τομέα της στέγασης, της κοινωνικής κατοικίας και των υποδομών σε οικισμούς/ καταυλισμούς Ρομά 2.7.6.: Πρόσβαση φοιτητών-τριών στη στέγη
	2.8.: Πρόσβαση σε λοιπές υπηρεσίες	2.8.1.: Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά μέσω της ενδυνάμωσης της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας και την καταπολέμηση των διακρίσεων 2.8.2.: Πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια 2.8.3.: Πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες 2.8.4.: Πρόσβαση σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και διευκολύνσεις μετακίνησης 2.8.5.: Πρόσβαση σε προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ 2.8.6.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού και αναψυχής
3: Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση	3.1.: Συμβουλευτική	3.1.1.: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες και τους αναζητούντες εργασία
	3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση	3.2.1.: Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας 3.2.2.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης 3.2.3.: Προσαρμογή / επανακατάρτιση

Επιχειρησιακοί Άξονες	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα
		ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής 3.2.4.: Ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική ένταξη των Ρομά
	3.3.: Προγράμματα απασχόλησης	3.3.1.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.3.2.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο 3.3.3.: Πρόσβαση άνεργων γυναικών θυμάτων έμφυλης και οικογενειακής βίας σε προγράμματα εργασίας 3.3.4.: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε αγροτικές και αλιευτικές περιοχές 3.3.5.: Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση των Ρομά
	3.4.: Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας	3.4.1.: Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο 3.4.2.: Ολοκλήρωση νομοθετικού πλαισίου για την κοινωνική οικονομία 3.4.3.: Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
	3.5.: Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας	3.5.1.: Πρόσβαση και προσαρμογή αιτούντων/ών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εργασία μέσω της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας 3.5.2.: Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό
4: Διακυβέρνηση της Στρατηγικής	4.1.: Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής	4.1.1.: Θεσμική ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού 4.1.2.: Επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού 4.1.3.: Ενίσχυση και ολοκλήρωση των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τον Εθνικό Μηχανισμό 4.1.4.: Ενίσχυση των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων 4.1.5.: Ενίσχυση δομών κοινωνικής ένταξης 4.1.6.: Ενίσχυση της λειτουργίας των κοινωνικών δομών των ΟΤΑ Α' βαθμού
	4.2.: Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής	4.2.1.: Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων

Βασικές Ομάδες Στόχου της Εθνικής Στρατηγικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027 αποτελούν:

- Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (με έμφαση στους αστέγους)
- ΑμεΑ
- Παιδιά

- Ανήλικοι παραβάτες
- Ηλικιωμένοι
- Γυναίκες θύματα βίας και κακοποίησης
- Άστεγοι
- Άλλες ευάλωτες ειδικές ομάδες όπως Ρομά, (από)φυλακισθέντες, (απ)εξαρτημένοι
- Μετανάστες / πρόσφυγες
- Παλλινოსτούντες
- Άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι και εργαζόμενοι σε επισφάλεια
- Νέοι/ Φοιτητές

Σε ότι αφορά τις πηγές χρηματοδότησης της ΕΣΚΕ 2021-2027, ενδεικτικά, μπορεί να αποτελέσουν οι κάτωθι:

- Εθνικοί πόροι τόσο στο πλαίσιο του τακτικού προϋπολογισμού όσο και στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (πόροι τακτικού προϋπολογισμού εμπλεκόμενων Υπουργείων, πόροι τακτικού προϋπολογισμού εποπτευόμενων φορέων: ΟΑΕΔ, ΕΚΚΑ, ΟΠΕΚΑ, πόροι Ειδική Εισφοράς Αλληλεγγύης)
- Πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων 2014-2020 και 2021-2027 (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ΕΚΤ+, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης)
- Πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης (TAM)
- Πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF)
- Πόροι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (TAM)
- Πόροι που διατίθενται στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX –E.A.A. Grants)
- Χρηματοδοτήσεις από DG JUSTICE “Rights, Equality and Citizenship Programme”
- Πόροι του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης
- Πόροι του Ταμείου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ)
- Έκτακτες χρηματοδοτήσεις DG HOME & DG ECHO
- Ιδιωτικοί πόροι οι οποίοι μπορεί να προέρχονται από τη διαχείριση κληροδοτημάτων, Διεθνείς Οργανισμούς, κ.ά.

2.2. Στρατηγική Περιφέρειας Ηπείρου για την Κοινωνική Ένταξη την περίοδο 2021-2027

Η Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Ηπείρου αποτελεί ένα συνεκτικό πλαίσιο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και καταπολέμηση της φτώχειας, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διαβίωσης και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

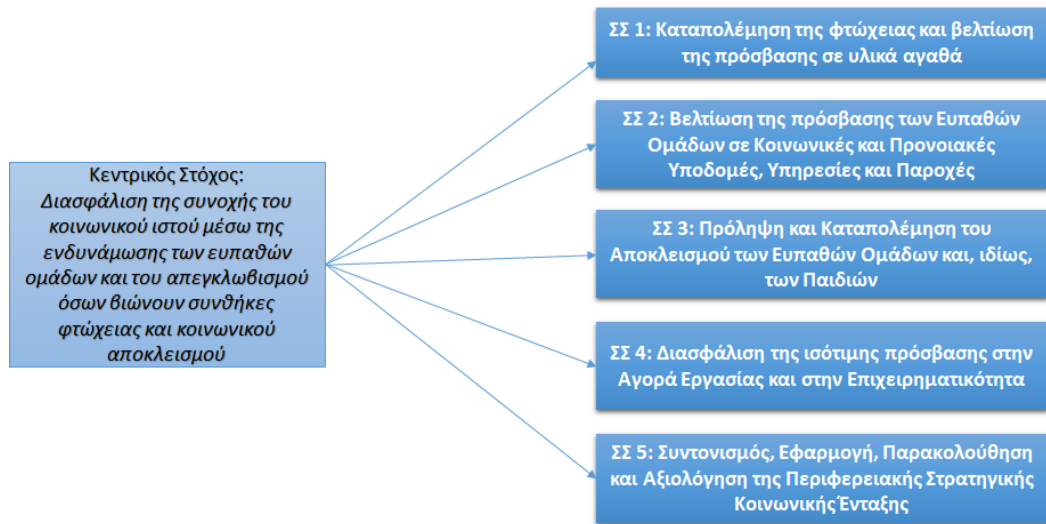
Βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελούν:

- Η ανάπτυξη ενός «δικτύου κοινωνικής ασφάλειας» (social safety net) κατά του κοινωνικού αποκλεισμού, που περιλαμβάνει δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες (ιδίως υπηρεσίες πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, στέγασης και εκπαίδευσης)
- Η άμβλυση της ανισοκατανομής ευκαιριών και δυνατοτήτων πρόσβασης σε κοινωνικές και προνοιακές υπηρεσίες και παροχές, καθώς και στην αγορά εργασίας
- Η αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και σημαντικών προτεραιοτήτων πολιτικής όπως η αντιμετώπιση της παιδική φτώχειας, η οποία σε εθνικό επίπεδο υπερβαίνει το 20% του πληθυσμού των παιδιών (21% βάσει ΕΛΣΤΑΤ 2019)
- Η αντιμετώπιση των συνθηκών φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
- Η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της ενεργητικής ένταξης των ευπαθών ομάδων
- Η απομείωση των παθητικών πολιτικών υποστήριξης και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών για τις Ευπαθείς Ομάδες
- Η κινητοποίηση, συμμετοχή και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων της Περιφέρειας (δημόσιοι και δημοτικοί φορείς και υπηρεσίες, κοινωνικοί εταίροι, κοινωνία των πολιτών, ιδιωτικός τομέας), καθώς και η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (είτε σε επίπεδο υλικών, είτε σε ανθρώπινο δυναμικό).
- Ο συντονισμός, παρακολούθηση και προσαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής, καθώς και η διασφάλιση των απαιτούμενων συνεργιών αυτής με την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης.

Κεντρικός Στόχος της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Ηπείρου είναι «η διασφάλιση της συνοχής του κοινωνικού ιστού μέσω της ενδυνάμωσης των ευπαθών ομάδων και του απεγκλωβισμού όσων βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού».

Επιμέρους Στρατηγικοί Στόχοι (ΣΣ), οι οποίοι εξειδικεύουν τον Κεντρικό Στόχο έχουν ως ακολούθως:

Σχήμα 1: Στρατηγικός Σχεδιασμός Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης Ηπείρου

Η Περιφερειακή Στρατηγική περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων που θα καλύπτουν τόσο τις παραδοσιακές ομάδες στόχου των προνοιακών πολιτικών, όσο και ομάδες - κατηγορίες προσώπων που απειλούνται από αποκλεισμό (κοινωνικό αποκλεισμό, αποκλεισμό από την αγορά εργασίας κλπ.) ή κινδυνεύουν από την φτώχεια. Στο πλαίσιο αυτό ομάδες υψηλής προτεραιότητας της ΠΕΣΚΕ Ηπείρου για την περίοδο 2021-2027 αποτελούν:

- Άτομα και νοικοκυριά που πλήττονται ή κινδυνεύουν από φτώχεια και που βιώνουν σοβαρή υστέρηση σε υλικά αγαθά.
- Άνεργοι, ιδιαίτερα οι μακροχρόνια άνεργοι, οι νέοι (ηλικιακά) άνεργοι, οι γυναίκες και οι άνεργοι με χαμηλά τυπικά προσόντα.
- Παιδιά 0-17 ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού, ικανοποιώντας την αρχή της διάχυσης της διάστασης του παιδιού (child mainstreaming) και λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες της Πρωτοβουλίας «Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το παιδί».
- ΡΟΜΑ
- Άτομα με αναπηρία
- Ηλικιωμένοι με έμφαση σε αυτούς άνω των 65 ετών που δεν λαμβάνουν συντάξεις ή προνοιακά επιδόματα με ατομικό ή οικογενειακό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης
- Μονογονεϊκές οικογένειες – Γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών.
- Μετανάστες-Υπήκοοι Τρίτων Χωρών
- Εξαρτημένα/ απεξαρτημένα άτομα.

Περίοδος εφαρμογής της Περιφερειακής Στρατηγικής είναι το διάστημα 2021-2027, δεδομένου ότι βασικές πηγές χρηματοδότησης αυτής αφορούν Προγράμματα της περιόδου 2021-2027. Συνακόλουθα η χρονική διάρκεια της Στρατηγικής ταυτίζεται με την εν λόγω χρονική περίοδο. Σημειώνεται, ότι το τελευταίο έτος επιλεξιμότητας δαπανών για την εν λόγω προγραμματική περίοδο είναι το 2029.

Κύριες πηγές χρηματοδότησης της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελούν:

- Ο Κρατικός Προϋπολογισμός
- Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι σε επίπεδο ΟΤΑ
- Πόροι από τα Ταμεία της ΕΕ κυρίως στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021—2027 (ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης κλπ.)
- Πόροι από ειδικά Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF) - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
- Πόροι στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ)
- Ιδιωτικοί πόροι

Βασική πηγή χρηματοδότησης για την επίτευξη των στόχων της Περιφερειακής Στρατηγικής αποτελεί το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και πιο συγκεκριμένα ο Στόχος Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων», ο οποίος προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από το ΕΚΤ+ και το ΕΤΠΑ.

Σε ότι αφορά το επιχειρησιακό σκέλος της Περιφερειακής Στρατηγικής, περιλαμβάνει Άξονες Παρεμβάσεων, οι οποίοι έχουν ως ακολούθως.

- Άξονας Παρέμβασης 1: Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά
- Άξονας Παρέμβασης 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες
- Άξονας Παρέμβασης 3: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- Άξονας Παρέμβασης 4: Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η σύνδεση των Αξόνων Παρεμβάσεων με τους Στρατηγικούς Στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής.

Πίνακας 2: Σύνδεση επιχειρησιακού και στρατηγικού σκέλους της ΠΕΣΚΕ

Άξονες Παρεμβάσεων	Στρατηγικοί Στόχοι
1: Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά	ΣΣ 1: Καταπολέμηση της φτώχειας και βελτίωση της πρόσβασης σε υλικά αγαθά
2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες	ΣΣ 2: Βελτίωση της πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε Κοινωνικές και Προνοιακές Υποδομές, Υπηρεσίες και Παροχές ΣΣ 3: Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Ευπαθών Ομάδων και, ιδίως, των Παιδιών
3: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας	ΣΣ 4: Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στην Αγορά Εργασίας και στην Επιχειρηματικότητα
4: Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής	ΣΣ 5: Συντονισμός, Εφαρμογή, Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης

Το επιχειρησιακό σκέλος της Περιφερειακής Στρατηγικής αναπτύσσεται στην Ενότητα 3 του παρόντος.

Επισημαίνεται ότι η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027 λαμβάνει υπόψη και συνεισφέρει στους στόχους της αντίστοιχης Εθνικής Στρατηγικής, η οποία προσδιορίζει το πλαίσιο για τον τομέα της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Αναλυτική αναφορά για την συμβολή του περιφερειακού σχεδιασμού στην ΕΣΚΕ γίνεται στην Ενότητα 3 που ακολουθεί.

Τέλος κρίνεται σκόπιμο να σημειωθούν τα εξής:

- Η **Περιφερειακή Στρατηγική** αποτελεί ένα δυναμικό κείμενο που επιδέχεται τροποποιήσεις και βελτιώσεις ανάλογα με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Περιφέρεια.
- Οι παρεμβάσεις της Περιφερειακής Στρατηγικής που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης (και παρουσιάζονται στη συνέχεια):
  - Είναι ενδεικτικές και όχι εξαντλητικές, δύναται δε να επικαιροποιούνται / εμπλουτίζονται ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στο ευρύτερο περιβάλλον εντός του οποίου εφαρμόζεται η Στρατηγική αλλά και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης.
  - Αφορούν κατά κύριο λόγο αυτές που θα χρηματοδοτηθούν από πηγές της ΕΕ με έμφαση στα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027. Παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές χρηματοδότησης όπως πόροι της Περιφέρειας και των ΟΤΑ, θα λαμβάνουν χώρα καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής της Περιφερειακής Στρατηγικής, ανάλογα και με την χρηματοοικονομική δυνατότητα των φορέων αυτών.
  - Οι παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στην **Περιφέρεια Ηπείρου**, στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, αναμένεται να είναι ευρύτερες λαμβάνοντας υπόψη και αυτές που θα υλοποιηθούν από την Κεντρική Διοίκηση για το σύνολο της χώρας (πχ. επιδόματα, κοινωνικά προγράμματα κ.α.)

3. Προτεινόμενες Παρεμβάσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης

3.1. Γενικό Πλαίσιο

Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί το επιχειρησιακό σκέλος της **Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη** στο πλαίσιο του οποίου προσδιορίζονται οι επιμέρους παρεμβάσεις που κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματική εφαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής. Σημειώνεται επίσης ότι το εν λόγω Σχέδιο Δράσης συμβάλλει στην εξειδίκευση των παρεμβάσεων του Στόχου Πολιτικής 4 «**Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**» που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ+ (προγραμματική περίοδος 2021-2027) με έμφαση στους πόρους που θα διατεθούν από το περιφερειακό Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027. Επίσης, αναφέρεται ότι συμπληρωματικά με τους πόρους του ΕΚΤ+, επιδρούν και οι πόροι του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του ΣΠ4 οι οποίοι συνδέονται με την ανάπτυξη/ βελτίωση υποδομών για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Με βάση το στρατηγικό πλαίσιο για την κοινωνική ένταξη στην Περιφέρεια, **το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τέσσερις (4) Άξονες Παρεμβάσεων (ΑΠ), οι οποίοι εξειδικεύονται σε επιμέρους Τύπους Δράσεων.**

Πίνακας 3: Άξονες Παρεμβάσεων Περιφερειακής Στρατηγικής

Άξονας Παρέμβασης	Τίτλος Άξονα
Άξονας Παρέμβασης 1	Πρόσβαση σε Πόρους και Βασικά Αγαθά
Άξονας Παρέμβασης 2	Πρόσβαση σε υπηρεσίες
Άξονας Παρέμβασης 3	Πρόσβαση στην αγορά εργασίας
Άξονας Παρέμβασης 4	Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής

Στις υπο-ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι Άξονες Παρεμβάσεων με τους Τύπους Δράσεων και για κάθε Τύπο Δράσης προσδιορίζονται παράμετροι όπως: στόχος και περιγραφή του φυσικού αντικείμενου, ομάδα στόχος, ενδεικτικοί Δικαιούχοι, δείκτες παρακολούθησης, οικονομικά στοιχεία υλοποίησης, εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα.

3.2. Άξονες Παρεμβάσεων

3.2.1. Άξονας Παρέμβασης 1: Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά

Τύπος Δράσης 1.1: Επισιτιστική και υλική συνδρομή

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η αντιμετώπιση της υλικής στέρξης στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου. Η κάλυψη βασικών αναγκών όπως είναι τρόφιμα, βασικά είδη για αξιοπρεπή διαβίωση κλπ., αποτελούν προϋπόθεση για την κοινωνική ένταξη των εν λόγω ατόμων.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης στοχεύει στην αντιμετώπιση της φτώχειας και στην ανακούφιση των απόρων, εξυπηρετώντας:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα την Προτεραιότητα Πολιτικής 1.2 «Πρόσβαση σε βασικά αγαθά»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά τη δωρεάν διανομή τροφίμων και ειδών βασικής υλικής συνδρομής, καθώς και την υλοποίηση συνοδευτικών μέτρων σε άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας και υλικής στέρξης. Ειδικότερα προβλέπεται ότι στους ωφελούμενους θα παρέχονται:

- Τρόφιμα: Πακέτα τροφίμων σε οικογένειες, γεύματα σε άστεγους
- Βασική υλική συνδρομή: Είδη οικιακού καθαρισμού, προσωπικής υγιεινής, ρουχισμός, βρεφικά και παιδικά είδη κλπ.
- Συνοδευτικά μέτρα και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων: Υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης και ενδυνάμωσης και κοινωνικής ένταξης παιδιών σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο οικογένειας, διατροφικές συμβουλές, συμβουλές υγιεινής διαβίωσης, συμβουλές διαχείρισης οικογενειακού προϋπολογισμού, υπηρεσίες κοινωνικοποίησης παιδιών, κοινωνικά φροντιστήρια, πολιτιστικές και δημιουργικές δραστηριότητες απασχόλησης για παιδιά ωφελουμένων, κλπ.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποτελούν επί της ουσίας τη συνέχεια των παρεμβάσεων που χρηματοδοτήθηκαν από το ΤΕΒΑ μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΕΒΥΣ)» της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Το πλαίσιο εφαρμογής των δράσεων επισιτιστικής και υλικής συνδρομής στην παρούσα φάση δεν έχει προσδιοριστεί, αλλά το πιθανότερο είναι ότι θα αξιοποιηθεί η εμπειρία που αποκτήθηκε στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και ειδικότερα οι «Κοινωνικές Συμπράξεις» που επιλέχθηκαν και λειτούργησαν για το σκοπό αυτό. Σημειώνεται ότι στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2014-2020 λειτούργησαν τέσσερις (4) Κοινωνικές Συμπράξεις, μία σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

Τέλος σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος Τύπος Δράσης έχει συμπληρωματικότητα / συνέργεια με τον Τύπο Δράσης «4.2 Κοινωνικά Κέντρα» της ΠΕΣΚΕ (παρουσιάζεται παρακάτω), δεδομένου ότι μέσω των εν λόγω Κέντρων προβλέπεται - μεταξύ των άλλων υπηρεσιών που θα παρέχονται - και η διανομή βασικών αγαθών.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Άποροι - Άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (άποροι, οικογένειες απόρων με παιδιά, άστεγοι, δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος κλπ.).

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Κοινωνικές Συμπράξεις (εταίροι μιας σύμπραξης είναι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ, φορείς της κοινωνίας των πολιτών κλπ.).

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως²:

- EMCO01. συνολική χρηματική αξία των διανεμηθέντων τροφίμων και αγαθών (ευρώ)
- EMCO02. συνολική αξία της επισιτιστικής βοήθειας (ευρώ)
- EMCO05. συνολική αξία των διανεμηθέντων αγαθών (ευρώ)
- EMCO06. συνολική χρηματική αξία των αγαθών για παιδιά (ευρώ)
- EMCO07. συνολική χρηματική αξία των αγαθών για αστέγους (ευρώ)
- EMCO08. συνολική χρηματική αξία των αγαθών για άλλες ομάδες-στόχους (ευρώ)
- EMCO09. συνολική ποσότητα της διανεμηθείσας επισιτιστικής βοήθειας (τόνοι)

Οικονομικά στοιχεία

Βασική πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης θα αποτελέσει το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» και ειδικότερα η Προτεραιότητα 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέριση» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4γ - Αντιμετώπιση της υλικής στέρισης με παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας προς τους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, και παροχή συνοδευτικών μέτρων προς υποστήριξη της κοινωνικής ένταξής τους». Η κατανομή των πόρων στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 είναι σε εξέλιξη.

Με βάση τις εκτιμήσεις του φορέα διαχείρισης³ του ΕΒΥΣ, για τη περίοδο 2021-2027 στην Ήπειρο **οι ωφελούμενοι σχετικών δράσεων αναμένεται να φτάσουν τις 15χιλ. και οι απαιτούμενοι πόροι για την κάλυψη των αναγκών ανέρχονται σε 14, 8εκ.€.** Ωστόσο το ποσό αυτό θα προσαρμοστεί στις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» λαμβάνοντας υπόψη τους συνολικούς πόρους που θα διατεθούν στην Προτεραιότητα 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Υλική Στέριση».

Χρονικός Προγραμματισμός

² Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

³ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Έτος έναρξης: 2023, Έτος λήξης: 2029.

Τύπος Δράσης 1.2: Σχολικά γεύματα

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η κάλυψη αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης με στόχο την κοινωνικοποίηση αυτών, την αποτροπή φαινόμενων σχολικής διαρροής, καθώς και την καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας και αλληλεγγύης στην σχολική κοινότητα.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 1.2 «Πρόσβαση σε βασικά αγαθά».
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί» (σύμφωνα με αυτή συνιστάται στα κράτη μέλη να παρέχουν στα παιδιά που έχουν ανάγκη, δωρεάν και αποτελεσματική πρόσβαση - μεταξύ άλλων - σε τουλάχιστον ένα υγιεινό γεύμα κάθε σχολική ημέρα).
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (που έχει καταρτισθεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης)

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει την παροχή γευμάτων σε μαθητές/ τριες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες της Περιφέρειας Ηπείρου. Αφορά τη συνέχιση του διατροφικού προγράμματος «Σχολικά Γεύματα», το οποίο υλοποιείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.4455/2017, με σκοπό την εξυπηρέτηση αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης. Η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Το επόμενο διάστημα αναμένεται η εξειδίκευση, από το αρμόδιο Υπουργείο, της εφαρμογής του εν λόγω Προγράμματος στις Περιφέρειες στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ωφελοούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Μαθητές ηλικίας 6-12 ετών

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΠΕΚΑ
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και εποπτευόμενοι φορείς.
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και εποπτευόμενοι φορείς.

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως⁴:

- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4ιβ - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών».

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τύπου δράσης θα καθοριστούν σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα (Υπ. Εργασίας) λαμβάνοντας υπόψη και τη χρηματοδοτική δυνατότητα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης θα υλοποιηθεί μέσα από ετήσιους κύκλους, με εκτιμώμενη διάρκεια επτά (7) σχολικά έτη.

1ο σχολικό έτος: 2022 / 2023

7ο σχολικό έτος: 2028/ 2029

Τύπος Δράσης 1.3: Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Ο εν λόγω τύπος δράσης στοχεύει στην αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας και στην προώθηση της ευημερίας των παιδιών.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 1.2 «Πρόσβαση σε βασικά αγαθά»
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του παιδιού
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά σε ένα ολοκληρωμένο πακέτο ειδικών δράσεων που συμβάλλουν στην παροχή πρόσβασης στα παιδιά σε:

- Υγειονομική περίθαλψη
- Εκπαίδευση
- Φροντίδα
- Στέγαση
- Επαρκή διατροφή.

Ο τύπος δράσης θα εξειδικευθεί περαιτέρω σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δεδομένου ότι προβλέπεται η εφαρμογή αντίστοιχων δράσεων στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας.

⁴ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Παιδιά 0-15 ετών που πλήττονται ή απειλούνται από φτώχεια

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ α' και β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών⁵
- Ειδικός Δείκτης: αριθμός ολοκληρωμένων τοπικών σχεδίων που υλοποιούνται

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4ιβ - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών».

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τύπου δράσης θα καθοριστούν σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα (Υπ. Εργασίας) λαμβάνοντας υπόψη και τη χρηματοδοτική δυνατότητα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Τρία (3) έτη. Έναρξη: 2024, Λήξη: 2026

⁵ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

3.2.2. Άξονας Παρέμβασης 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες

Τύπος Δράσης 2.1: Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η κοινωνική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά. Ειδικότερα έμφαση δίνεται στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, παράμετρος που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την κοινωνική ένταξη την εν λόγω κοινότητα.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των Ρομά λαμβάνοντας υπόψη:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα την Προτεραιότητα Πολιτικής 2.7 «Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη»
- Την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά 2021-2030

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά στην υλοποίηση επιμέρους δράσεων όπως:

- Δημιουργία Ομάδων Διαχείρισης των Οργανωμένων Χώρων Προσωρινής Μετεγκατάστασης, επιφορτισμένων με την καθημερινή διαχειριστική μέριμνα και υποστήριξη των οργανωμένων χώρων προσωρινής μετεγκατάστασης τόσο για τα θέματα συλλογικής διαχείρισης του χώρου, όσο και για θέματα ατομικής/οικογενειακής οικιακής διαχείρισης.
- Ανάπτυξη συγκροτημάτων τύπου κοινωνικής κατοικίας για τη μετεγκατάσταση και στέγαση ΡΟΜΑ που διαβιούν τώρα σε καταυλισμούς λαμβάνοντας υπόψη και την νέα πολιτική της ΕΕ για την κοινωνική ένταξη μέσω και της στέγασης «Housing first»
- Εγκατάσταση και λειτουργία δομών ατομικής και περιβαλλοντικής υγιεινής για την κάλυψη άμεσων και επείγουσών αναγκών υγιεινής. Κάθε δομή θα περιλαμβάνει ντουζιέρες και τουαλέτες, διοικείται από ομάδα με συντονιστή και απασχολούμενους από την ίδια την κοινότητα των Ρομά.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο οι ανωτέρω παρεμβάσεις να πλαισιωθούν με δράσεις ενημέρωσης και κινητοποίησης των πληθυσμών Ρομά προκειμένου να υπάρξει θετική ανταπόκριση στις παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού: Ρομά

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- EECO15. μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)⁶

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4ι - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ 2014-2020 αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Ήπειρος 21-27, το κόστος του τύπου δράσης εκτιμάται στις 800χιλ.€.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028

Τύπος Δράσης 2.2: Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται:

- η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία και που χρήζουν υποστηρικτικών υπηρεσιών
- η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η πρόληψη φαινομένων περιθωριοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού, και
- η καταπολέμηση των διακρίσεων και η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 2.2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοιχτής φροντίδας», 2.3 «Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινωνία ή στο οικογενειακό περιβάλλον»
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών φροντίδας μέσω δομών για την αποϊδρυματοποίηση, αποκατάσταση και ανεξάρτητη διαβίωση των ΑμεΑ, σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας σε άτομα που αντιμετωπίζουν ανάγκη, ώστε να προληφθούν φαινόμενα αδικαιολόγητης παραπομπής σε υπηρεσίες κλειστής φροντίδας. Επίσης, περιλαμβάνεται και η παροχή

⁶ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

υπηρεσιών φροντίδας μέσω δομών ανοικτής φροντίδας προς ηλικιωμένους για την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, την παραμονή τους στο φυσικό / οικογενειακό περιβάλλον και την αποφυγή της ιδρυματοποίησης. Στόχος είναι να διατηρηθούν οι προαναφερόμενες δομές και να επεκταθεί η λειτουργία τους και σε άλλους δήμους της Περιφέρειας Ηπείρου, όπου εντοπίζονται ανάγκες εξυπηρέτησης των ομάδων στόχου (ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία)

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει τη παροχή υπηρεσιών φροντίδας μέσω δομών όπως:

- Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ)
- Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) για ΑμεΑ (συμπεριλαμβανομένων και των μεταναστών ΑμεΑ)
- Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ηλικιωμένα άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια κλπ), των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει, εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας
- Άτομα με αναπηρίες (κινητικές, αισθητηριακές, νοητική υστέρηση, κλπ.)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

Για τα ΚΗΦΗ:

- Δήμοι και ΝΠΔΔ αυτών / Δημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις του Ν.3463/2006 / Διαδημοτικές Επιχειρήσεις / ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Για τα ΚΔΗΦ:

- Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που λειτουργούν: α) Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας για Άτομα με Αναπηρίες (ΚΔΗΦ) β) Λοιπά Κέντρα που έχουν νομίμως αδειοδοτηθεί για την παροχή υπηρεσιών συναφών προς τα Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας.

Για τις ΣΥΔ:

- ΝΠΔΔ Εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ΣΥΔ
- Ν.Π.Ι.Δ. - Φυσικά ή νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου κάθε μορφής, κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες υποστηριζόμενης διαβίωσης σε άτομα με αναπηρίες, εκ γενετής ή επίκτητες, που διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ΣΥΔ

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του

ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ 2014-2020 αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Έπαιρος 21-27, ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης εκτιμάται σε 11εκ.€ (μέσο ετήσιο κόστος λειτουργίας 1,8εκ.€), για περίπου 6 έτη λειτουργίας των δομών.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2022, Λήξη: 2027

Τύπος Δράσης 2.3: Ασφαλής γήρανση ηλικιωμένων

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η αντιμετώπιση των προκλήσεων από τη γήρανση του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου, η επίτευξη αυτόνομης και ασφαλούς διαβίωσης των ηλικιωμένων, η ένταξή τους στην κοινωνία καθώς και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ίδιων και των οικογενειών τους.

Ο τύπος δράσης εξυπηρετεί:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα την Προτεραιότητα Πολιτικής 2.4 «Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και αποκατάστασης»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις όπως:

- Παρακολούθηση θεμάτων υγείας, μέσω παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους ηλικιωμένους, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους και την υποβοήθηση της διαβίωσης τους. Αφορά κυρίως άτομα που ζουν μόνα και/ ή χρόνιους πάσχοντες. Η παροχή υπηρεσιών γίνεται με τη βοήθεια ειδικών συσκευών τηλεειδοποίησης οι οποίες χορηγούνται στους ηλικιωμένους. Οι ειδικές συσκευές τηλεειδοποίησης διακρίνονται ανάλογα με τις ανάγκες των ωφελούμενων και περιλαμβάνουν τηλεειδοποίηση, κουμπί πανικού, ανίχνευση πτώσης και εντοπισμό θέσης.
- Ενσωμάτωση των ατόμων τρίτης ηλικίας στην ψηφιακή κοινότητα για την ένταξή τους στην κοινωνική ζωή, την πρόσβαση τους σε ψηφιακές υπηρεσίες και την εκμάθηση των σχετικών δεξιοτήτων για την βελτίωση του καθημερινού τρόπου ζωής τους. Περιλαμβάνονται δράσεις ενημέρωσης των ατόμων της 3ης ηλικίας σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν

υπολογιστές (σταθερούς ή φορητούς) και κινητές έξυπνες συσκευές (smartphone ή tablet).

- Παροχή συμβουλών για υγιή τρόπο διαβίωσης (διατροφικές συμβουλές, αθλητικές δραστηριότητες κλπ.).
- Συμμετοχή σε κοινωνικά δρώμενα όπως πολιτιστικές δραστηριότητες, εθελοντικές δράσεις κλπ.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ηλικιωμένοι/ες που διαμένουν στην Περιφέρεια

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Συμμετέχοντες Ηλικιωμένοι

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1α - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027, εκτιμάται σε 1εκ.€.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Τρία (3) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2025.

Τύπος Δράσης 2.4: Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας σε ότι αφορά την αποϊδρυματοποίηση παιδιών που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας, μέσω του θεσμού της Αναδοχής.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.4 «Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης»
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το παιδί»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει τη σύσταση δομών (ξενώνες) επείγουσας φιλοξενίας για την άμεση υποδοχή, αξιολόγηση και υποστήριξη παιδιών που απομακρύνονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον, αντί της εισαγωγής τους σε ιδρύματα (αποφυγή ιδρυματοποίησης).

Οι δομές θα παρέχουν βραχυχρόνια κάλυψη των αναγκών των παιδιών μέχρι την ανεύρεση μιας μακροχρόνιας λύσης για την φροντίδα τους μέσω διαδικασιών αναδοχής.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευάλωτα Παιδιά που έχουν απομακρυνθεί από το οικογενειακό τους περιβάλλον. (πχ. κακοποιημένα – παραμελημένα παιδιά, παιδιά οικογενειών σε κρίση, παιδιά που βρέθηκαν χωρίς οικογένεια μετά από μια καταστροφή κλπ.)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027, εκτιμάται σε 1εκ.€.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028

Τύπος Δράσης 2.5: Δίκτυο δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ολοκληρωμένη υποστήριξη των γυναικών θυμάτων όλων των μορφών βίας και των παιδιών τους.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.1 «Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης»
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 (Άξονας Προτεραιότητας 1: Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας)

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά στη λειτουργία ξενώνων και συμβουλευτικών κέντρων σε τοπικό επίπεδο.

Οι δομές αυτές παρέχουν στις γυναίκες και στα παιδιά τους φιλοξενία, ασφάλεια, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, καθώς και – για τις γυναίκες – υποστήριξη για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, όταν απαιτείται. Διευκολύνουν επίσης την πρόσβαση σε νομική συμβουλευτική, με την παραπομπή στα Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Γυναίκες που έχουν υποστεί και υφίστανται βία και τα παιδιά τους

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ α' βαθμού
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με

έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση στοιχεία υλοποίησης της ΠΠ14-20, αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Έπαιρος 21-27, ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης εκτιμάται σε 2,7εκ€ για 6 έτη εφαρμογής (μέσο ετήσιο κόστος δομών 450χιλ.€).

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2022, Λήξη: 2027.

Τύπος Δράσης 2.6: Δομές φιλοξενίας αστέγων

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Ο τύπος δράσης στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των αστέγων και την στήριξη της κοινωνικής ένταξης αυτών.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.7 «Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά την κάλυψη επείγουσών στεγαστικών και βιοτικών αναγκών των αστέγων παρέχοντας ασφαλή διαμονή, βασικά αγαθά, όπως τροφή και ένδυση / υπόδηση, καθώς και υποστηρικτικών υπηρεσιών. Ειδικότερα, περιλαμβάνει τη λειτουργία των παρακάτω δομών:

- Ανοικτά Κέντρα Ημέρας Αστέγων (ΑΚΗΑ): Πρόκειται για ανοικτές δομές άμεσης πρόσβασης για την αντιμετώπιση των βασικών αναγκών των αστέγων. Παρέχουν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, πρωτοβάθμιας υγειονομικής φροντίδας, ατομικής φροντίδας και υγιεινής, καθώς και διασύνδεσης με υπηρεσίες στέγασης, σίτισης, ψυχολογικής υποστήριξης, νομικής συνδρομής, συμβουλευτικής, υγείας, πρόνοιας, κοινωνικής και εργασιακής επανένταξης.
- Υπνωτήρια: Πρόκειται δομές άμεσης φιλοξενίας που λειτουργούν μόνο κατά τη διάρκεια της νύχτας και καλύπτουν επείγουσες στεγαστικές ανάγκες όσων διαβιούν στο δρόμο. Παρέχουν υπηρεσίες διανυκτέρευσης, ατομικής φροντίδας και υγιεινής, ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με υπηρεσίες στέγασης, σίτισης, ψυχολογικής υποστήριξης, νομικής συνδρομής, συμβουλευτικής, υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής επανένταξης.

Επίσης στο πλαίσιο λειτουργίας των παραπάνω δομών συμπεριλαμβάνονται και δράσεις διασύνδεσης και συνεργασίας με φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και εργασιακής επανένταξης σε τοπικό επίπεδο, αλλά και με την τοπική κοινότητα ευρύτερα, για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Άστεγοι (άτομα που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, τα οποία στερούνται πρόσβασης ή έχουν επισφαλή πρόσβαση σε επαρκή ιδιόκτητη, ενοικιαζόμενη ή παραχωρημένη

κατοικία που πληροί τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές και διαθέτει τις βασικές υπηρεσίες ύδρευσης και ηλεκτροδότησης). Στους αστέγους περιλαμβάνονται ιδίως αυτοί που διαβιούν στο δρόμο, σε ξενώνες, αυτοί που φιλοξενούνται από ανάγκη προσωρινά σε ιδρύματα ή άλλες κλειστές δομές, καθώς και αυτοί που διαβιούν σε ακατάλληλα καταλύματα

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ α΄ βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση στοιχεία υλοποίησης της ΠΠ14-20, αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Ήπειρος 21-27, ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης εκτιμάται σε 1εκ€ για 6 έτη εφαρμογής (μέσο ετήσιο κόστος δομών 175χιλ.€).

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2022, Λήξη: 2027.

Τύπος Δράσης 2.7: Δράσεις πρόσβασης σε κοινωνική κατοικία

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγη για όσους ανήκουν στις πιο ευάλωτες κοινωνικές κατηγορίες που αδυνατούν να βρουν σπίτι σε προσιτή τιμή και αυτό αποτελεί εμπόδιο για την κοινωνική τους ένταξη.

Ο εν λόγω τύπος δράσης στοχεύει στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ελλιπούς πρόσβασης σε προσιτή στέγη, εξυπηρετώντας:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα την Προτεραιότητα Πολιτικής 2.7 «Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά σε πλέγμα δράσεων με επίκεντρο την ανάπτυξη της κοινωνικής κατοικίας (“Social Housing”) για την ανακούφιση της επιβάρυνσης που αντιμετωπίζουν να καλύψουν το στεγαστικό κόστος οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (κυρίως άστεγοι, αλλά και φοιτητές, χαμηλόμισθοι, πρόσφυγες κλπ.). Ειδικότερα η δράση έχει ως αντικείμενο την κοινωνική μίσθωση για την αξιοποίηση διαθέσιμου δημόσιου και ιδιωτικού κτιριακού αποθέματος και τη δημιουργία μιας δεξαμενής κατοικιών που θα διατεθούν ως κοινωνική και οικονομικά προσιτή κατοικία σε ιδιαίτερα ευπαθείς ομάδες με κοινωνικά κριτήρια.

Επισπεύδων φορέας για τον τύπο δράσης είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Άτομα / Οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρή υλική υστέρηση και συνθήκες εισοδηματικής ή και στεγαστικής επισφάλειας
- Πρόσφυγες/ Αιτούντες άσυλο

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- EECO16. άστεγοι ή άτομα που αντιμετωπίζουν στεγαστικό αποκλεισμό⁷
- EECO13. υπήκοοι τρίτων χωρών⁸
- EECO14. συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης⁹
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός οικογενειών που ωφελήθηκαν

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας,

⁷ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

⁸ Οπ.

⁹ Οπ.

συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τύπου δράσης θα καθοριστούν σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα (Υπ. Εργασίας) λαμβάνοντας υπόψη και τη χρηματοδοτική δυνατότητα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Τρία (3) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2025

Τύπος Δράσης 2.8: Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η υποστήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης ιδιαίτερα ευάλωτων ατόμων (Αμεα, ηλικιωμένων που χρήζουν βοήθειας), προκειμένου να αποφευχθεί η ιδρυματοποίησή τους και η παραπομπή τους σε υπηρεσίες κλειστής φροντίδας.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.4 «Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης»
- Στην Εθνική Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και ηλικιωμένων μέσω της παροχής κατάλληλων υπηρεσιών εξατομικευμένης φροντίδας από κατάλληλο προσωπικό βοηθό ή φροντιστή, ούτως ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ίδιων καθώς και των οικογενειών τους.

Η επιλογή του προσωπικού βοηθού ή φροντιστή προβλέπεται να γίνεται μέσω κατάλληλου Μητρώου, ενώ ο προσδιορισμός της εξατομικευμένης ανάγκης βοήθειας αναμένεται να γίνεται από εξειδικευμένες Επιτροπές.

Επισπεύδων φορέας για τον τύπο δράσης είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (είναι σε εξέλιξη η διαμόρφωση του σχετικού θεσμικού πλαισίου).

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού: ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, χρόνια πάσχοντες

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και εποπτευόμενοι φορείς
- ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- EECO01. συνολικός αριθμός συμμετεχόντων¹⁰
- EECO12. συμμετέχοντες με αναπηρίες¹¹
- Ειδικός Δείκτης: Συμμετέχοντες Ηλικιωμένοι

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1α - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Ο συνολικός προϋπολογισμός του τύπου δράσης λαμβάνοντας υπόψη και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027 εκτιμάται σε 1εκ.€.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Τρία (3) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2025

Τύπος Δράσης 2.9: Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων παιδιών και ειδικότερα των εφήβων που ζουν σε υποβαθμισμένες περιοχές, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών διαβίωσης. Επίσης μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται μεταξύ άλλων η αποφυγή της σχολικής διαρροής αλλά και ο εντοπισμός νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης, αγοράς εργασίας (NEETs), προκειμένου να ενταχθούν σε σχετικές παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 2.1 «Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης»
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί»

Συνοπτική Περιγραφή

¹⁰ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

¹¹ Οπ.

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις πρόληψης αλλά και υποστήριξης εφήβων που διαβιούν σε υποβαθμισμένες περιοχές όπως:

- Ενέργειες εντοπισμού των ομάδων στόχου και καταγραφής των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.
- Ενέργειες ενημέρωσης, προσέλκυσης ενδιαφερομένων (εφήβων και των οικογενειών τους).
- Μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη των ομάδων στόχου (πχ. μεικτές ομάδες (δηλ. με συμμετοχή πληθυσμού από την ομάδα στόχο και από την ομάδα του τοπικού πληθυσμού) για αθλητικούς αγώνες, κοινές πολιτιστικές δράσεις, κλπ.).
- Δικτύωση με φορείς της τοπικής κοινωνίας (σχολεία, πολιτιστικοί σύλλογοι, επαγγελματικοί φορείς κλπ.)
- Δράσεις στήριξης των οικογενειών των ομάδων στόχου.
- Δράσεις πρόληψης (μέσω σεμιναρίων, διαλέξεων κλπ.).
- Δράσεις συμβουλευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού και εργασιακής ένταξης

Επισπεύδων φορέας για τον τύπο δράσης είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευάλωτα παιδιά έως 17 ετών

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών¹²

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών».

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τύπου δράσης θα καθοριστούν σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα (Υπ. Εργασίας) λαμβάνοντας υπόψη και τη χρηματοδοτική δυνατότητα του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027.

¹² Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Τρία (3) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2025

Τύπος Δράσης 2.10: Υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης**Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές**

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η στήριξη της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, καθώς και η δημιουργική απασχόληση για ευάλωτα παιδιά (συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ).

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 2.2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοιχτής φροντίδας», 2.5 «Υπηρεσίες Δημιουργικής Απασχόλησης, Αγωγής και Εκπαίδευσης»
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί» (σύμφωνα με αυτή συνιστάται στα κράτη μέλη να παρέχουν στα παιδιά που έχουν ανάγκη, δωρεάν και αποτελεσματική πρόσβαση - μεταξύ άλλων - σε προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα).

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις παιδικής φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ).

Ειδικότερα περιλαμβάνει προγράμματα κουπονιών (vouchers) για την τοποθέτηση παιδιών προσχολικής ηλικίας (συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ) σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς αλλά και την τοποθέτηση παιδιών σε ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΑμεΑ.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευάλωτα παιδιά (συμπεριλαμβανομένων των ΑμεΑ)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹³:

- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών
- EECO12. συμμετέχοντες με αναπηρίες

¹³ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικοί Στόχοι «4.η - Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες» & «4.στ - Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ2014-2020 και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027, ο διαθέσιμος π/υ για τον τύπο δράσης ανέρχεται σε 15,6εκ.€ για 7 σχολικά έτη.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2021-2027 και για επτά (7) σχολικά έτη:

- 1ο σχολικό έτος: 2021/2022
- 7ο σχολικό έτος: 2027/2028

Τύπος Δράσης 2.11: Υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και Μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση με έμφαση στην υποστήριξη παιδιών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες όπως είναι τα ΑμεΑ και τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Απώτερος στόχος είναι η ενσωμάτωση όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα, η αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.5 «Υπηρεσίες Δημιουργικής Απασχόλησης, Αγωγής και Εκπαίδευσης»
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί» (σύμφωνα με αυτή συνιστάται στα κράτη μέλη να παρέχουν στα παιδιά που έχουν ανάγκη, δωρεάν και αποτελεσματική πρόσβαση - μεταξύ άλλων - σε προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα καθώς και σε εκπαίδευση και δραστηριότητες στο σχολείο).

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις υποστήριξης των παιδιών με αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ειδικότερα προβλέπονται παρεμβάσεις όπως:

- Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για παιδιά με αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες (μέσω κατάλληλου Βοηθητικού και Εκπαιδευτικού προσωπικού το οποίο θα υποστηρίζει τους μαθητές στη σχολική τάξη παράλληλα με τον εκπαιδευτικό, για την εξυπηρέτηση μαθητών που χρήζουν σχετικής υποστήριξης).
- Υποστήριξη Δομών (ΚΕΣΥ) για μαθητές ΑμεΑ και μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης – ΚΕΣΥ είναι αρμόδια για την εγγραφή, κατάταξη και τη φοίτηση μαθητών στο κατάλληλο σχολικό πλαίσιο).

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Παιδιά ΑμεΑ/ ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και εποπτευόμενοι φορείς

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁴:

- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών
- EECO12. συμμετέχοντες με αναπηρίες

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.στ - Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ2014-2020 και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, ο διαθέσιμος π/υ για τον τύπο δράσης ανέρχεται σε 13,5εκ.€ για 3 σχολικά έτη. Ωστόσο εκτιμάται ότι η εν λόγω δράση δύναται να συνεχίσει να εφαρμόζεται και τα επόμενα σχολικά έτη (μέχρι το τέλος της ΠΠ21-2027) με εθνικούς πόρους ή ενδεχόμενα και με πόρους το τομειακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί για επτά (7) σχολικά έτη:

¹⁴ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

- 1ο σχολικό έτος: 2022 / 2023
- 7ο σχολικό έτος: 2028/ 2029

Τύπος Δράσης 2.12: Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η διασφάλιση της πρόσβασης του πληθυσμού (και κυρίως των ευπαθών ομάδων) σε υπηρεσίες υγείας.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2.6 «Υπηρεσίες υγείας»
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021-2025.

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις όπως:

- Ενίσχυση Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τοπικές Μονάδες Υγείας ΤΟΜΥ
- Ενίσχυση Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
- Ενίσχυση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας
- Ανάπτυξη Υπηρεσιών για την Αντιμετώπιση της Εξάρτησης (Αλκοόλ, Ναρκωτικές Ουσίες κλπ.)
- Μονάδες για προστασία εξαρτημένων & γονεϊκής στήριξης

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ

άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ2014-2020 και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Έπαιρου 2021-2027, ο π/υ για τον τύπο δράσης ανέρχεται σε 24,6εκ.€ για 6 έτη.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028.

Τύπος Δράσης 2.13: Ανάπτυξη/ βελτίωση Κοινωνικών υποδομών

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών στην Περιφέρεια, οι οποίες θα διασφαλίσουν την κοινωνική συνοχή.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, στο σύνολο των Προτεραιοτήτων Πολιτικής του 2^{ου} Επιχειρησιακού Άξονα «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»
- Σε επιμέρους στρατηγικές για το ανθρώπινο δυναμικό (για την υγεία, την εκπαίδευση, τα ΑμεΑ, τους Ρομά, τους ΥΤΧ κλπ.).

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει παρεμβάσεις ανάπτυξης ή/και αναβάθμισης υποδομών/εξοπλισμού όπως:

- Υποδομές / εξοπλισμός Φροντίδας και Κοινωνικής Πρόνοιας (για ΑμεΑ, Ρομά, κλπ.)
- Υποδομές για κοινότητες όπως Μετανάστες, Πρόσφυγες, Αιτούντες Άσυλο κλπ.
- Υποδομές/ εξοπλισμός προσχολικής Εκπαίδευσης και νηπιακής - παιδικής φροντίδας, Α, Β & Γ βάρθμιας Εκπαίδευσης, Δια Βίου Μάθησης και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Υποδομές / εξοπλισμός υγείας
- Υποδομές τουρισμού – πολιτισμού

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁵:

- RCO 66 - Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας

¹⁵ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του ΣΠ4.

- RCO 67 - Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων
- RCO 113 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων για την κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος και μειονεκτουςών ομάδων
- RCO69 - Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης
- RCO 77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και η Προτεραιότητα 4A «Ενίσχυση υποδομών στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ, Ειδικό Στόχο:

- 4.ii: Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- 4.iii: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτουςών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες
- 4.iv: Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες
- 4.v: Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας
- 4.vi: Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία

Με βάση στοιχεία της ΠΠ2014-2020 και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, ο διαθέσιμος π/υ για τον τύπο δράσης ανέρχεται σε **55,9εκ.€** για 6 έτη.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2022, Λήξη: 2027.

3.2.3. Άξονας Παρέμβασης 3: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας

Τύπος Δράσης 3.1: Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Επαγγελματική εκπαίδευση/ κατάρτιση, τοποθέτηση σε θέση εργασίας

Στόχος –Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ένταξη των ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας, μέσω της αναβάθμισης προσόντων και δεξιοτήτων, καθώς και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας. Απώτερος στόχος είναι η αποφυγή φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ή/και φτώχειας λόγω της αδυναμίας εργασιακής ένταξης/επανένταξης.

Η δράση συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 3.1 «Συμβουλευτική», 3.2 «Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση», 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης».

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ένταξη στην απασχόληση ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Δράσεις που δύναται να ενεργοποιηθούν ενδεικτικά έχουν ως ακολούθως:

- Συμβουλευτική καθοδήγηση, θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση.
- Προγράμματα κατάρτισης – πιστοποίησης για την απόκτηση δεξιοτήτων.
- Προγράμματα απόκτησης πιστοποιημένων τίτλων σπουδών/αδειών εξάσκησης επαγγελμάτων
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού: μακροχρόνια άνεργοι, άτομα σε κίνδυνο φτώχειας, Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, ΑμεΑ, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, Ρομά, Υπήκοοι Τρίτων Χωρών κλπ..

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁶:

¹⁶ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

- EECO01. συνολικός αριθμός συμμετεχόντων
- EECO03. μακροχρόνια άνεργοι
- EECO13. υπήκοοι τρίτων χωρών
- EECO14. συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης
- EECO15. μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)

Οικονομικά στοιχεία

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί από:

- Το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027, και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικόί Στόχοι «4.η - Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες», «4.θ – προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών», «4.ι - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά». Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, δύναται να διατεθούν περί τα 4εκ.€. Επίσης, ποσό 10εκ.€ αναμένεται για διατεθούν για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΕΣ 4.α «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας»), από τις οποίες αναμένεται να οφληθούν και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.
- Το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021 -2027 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, μέσω του οποίου αναμένεται να χρηματοδοτηθούν επίσης δράσεις για την ενεργό ένταξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του ποσού που δύναται να διατεθεί από το τομεακό Πρόγραμμα για την Ήπειρο.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.2: Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Προώθηση στην απασχόληση μέσω της επιχειρηματικότητας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η επιδιώκεται η ένταξη των ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας, μέσω της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητες Πολιτικής 3.1 «Συμβουλευτική», 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης», 3.4 «Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα υποστήριξης των ενδιαφερομένων για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Ενδεικτικά προβλέπονται:

- Προγράμματα που συνδυάζουν την παροχή κεφαλαίου εκκίνησης επιχειρήσεων (start up) και συμβουλευτικής υποστήριξη των νέων εν δυνάμει επιχειρηματιών.
- Προγράμματα οικονομικής στήριξης νέων (start up) κοινωνικών επιχειρήσεων αλλά και υφιστάμενων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού: μακροχρόνια άνεργοι, άτομα σε κίνδυνο φτώχειας, Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, ΑμεΑ, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, Ρομά, Υπήκοοι Τρίτων Χωρών κλπ..

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁷:

- EECO01. συνολικός αριθμός συμμετεχόντων
- EECO03. μακροχρόνια άνεργοι
- EECO13. υπήκοοι τρίτων χωρών
- EECO14. συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης
- EECO15. μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)
- EECO19. αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων)

Οικονομικά στοιχεία

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027, και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικό Στόχοι «4.η - Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες», «4.θ – προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών», «4.ι -

¹⁷ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Πρώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά».

Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, δύναται να διατεθούν περίπου 1εκ.€. Επίσης, ποσό 10εκ.€ αναμένεται για διατεθούν για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΕΣ 4.α «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας»), από τις οποίες αναμένεται να οφηληθούν και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.3: Δράσεις στήριξης νέων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των NEETs

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης ενισχύονται νέοι που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και Neets (εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης) ώστε να έχουν πρόσβαση σε απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση.

Ο τύπος δράσης εξυπηρετεί την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα τις εξής Προτεραιότητες Πολιτικής:

- 3.1 Συμβουλευτική
- 3.2 Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση
- 3.3 Προγράμματα απασχόλησης
- 3.4 Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας
- 3.5 Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά σε ένα ολοκληρωμένο πλέγμα δράσεων που θα αποσκοπεί στην κοινωνική και εργασιακή ενδυνάμωση των νέων ηλικίας 15-29 ετών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (Ρομά, αιτούντες άσυλο, μακροχρόνια άνεργοι, ανήλικοι παραβάτες, κλπ.), συμπεριλαμβανομένων των NEETs. Οι δράσεις θα αφορούν στην υλοποίηση ενεργειών ατομικής και ομαδικής ψυχοκοινωνικής και εργασιακής συμβουλευτικής, κατάρτισης και πιστοποίησης, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, καθώς και προώθησης στην επιχειρηματικότητα. Επίσης, περιλαμβάνονται και δράσεις για τον εντοπισμό και προσέλκυση των δυνάμει ωφελουμένων του τύπου δράσης.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Νέοι 15-29 ετών (Ρομά, αιτούντες άσυλο, μακροχρόνια άνεργοι, ανήλικοι παραβάτες, κλπ.), συμπεριλαμβανομένων των NEETs

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης προβλέπονται οι κάτωθι δείκτες εκροής και αποτελέσματος:

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁸:

- EECO01. συνολικός αριθμός συμμετεχόντων
- EECO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών
- EECO07. αριθμός νέων ηλικίας 18-29 ετών

Οικονομικά στοιχεία

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021 – 2027 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+. Δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του ποσού που δύναται να διατεθεί από το τομεακό Πρόγραμμα για την Ήπειρο.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.4: Δράσεις Επαγγελματικής Ένταξης ΑμεΑ**Στόχος –Συσχέτιση με Στρατηγικές**

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ένταξη ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας (ΑμεΑ). Απώτερος στόχος είναι η συμπλήρωση των προνοιακών πολιτικών με ενεργητικές δράσεις για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Παρά την λειτουργία δομών φροντίδας ΑμεΑ (ΣΥΔ, ΚΔΗΦ κλπ.) διαπιστώνεται ανάγκη επέκτασης και αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών και ιδιαίτερα των υπηρεσιών πρόσβασης στην αγορά εργασίας που αποτελούν βασικό εργαλείο κοινωνικής ένταξης,

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητες Πολιτικής 3.1 «Συμβουλευτική», 3.2 «Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση», 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης».
- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Συνοπτική Περιγραφή

¹⁸ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει:

- Εξειδικευμένη Επαγγελματική Κατάρτιση και Πρακτική Άσκηση (π.χ. παραγωγικά εργαστήρια) ΑμεΑ από εξειδικευμένους φορείς.
- Συμβουλευτική στήριξη/ καθοδήγηση.
- Προγράμματα απασχόλησης ΑμεΑ.
- Προγράμματα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- ΑμεΑ

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως¹⁹:

- EECO12. συμμετέχοντες με αναπηρίες
- EECO19. αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων)

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει:

- Το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027, και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικοί Στόχοι «4.η - Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες» (βλ. και αναφορά σε οικονομικά στοιχεία τύπου δράσης 3.1 και 3.2)
- Το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021 - 2027 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+. Δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του ποσού που δύναται να διατεθεί από το τομεακό Πρόγραμμα για την Ήπειρο.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

¹⁹ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους που προτείνονται από την ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Τύπος Δράσης 3.5: Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η πολιτική για την άρση των εμποδίων εισόδου των Ρομά στην αγορά εργασίας λόγω ελλিপών σύγχρονων προσόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού.

Η δράση συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης των Ρομά μέσω της άρσης εμποδίων για εργασιακό αποκλεισμό, λαμβάνοντας υπόψη:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης»
- Την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά 2021-2030

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων που θα περιλαμβάνουν ενέργειες:

- Ενημέρωσης – προσέλευσης ωφελουμένων.
- Συμβουλευτικής υποστήριξης/ καθοδήγησης.
- Επαγγελματικής κατάρτισης, πρακτικής άσκησης και πιστοποίησης προσόντων για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των Ρομά.
- Προγράμματα κατάρτισης που αποσκοπούν στην καταπολέμηση του ψηφιακού αποκλεισμού των Ρομά.

Σημειώνεται δε, ότι η ομάδα στόχος των Ρομά αναμένεται να ωφεληθεί και από τις δράσεις προώθησης στην επιχειρηματικότητα/ κοινωνική οικονομία που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- ΡΟΜΑ

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως²⁰:

- ΕΕCO15. μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)

Οικονομικά στοιχεία

²⁰ Ο δείκτης που προτείνεται αντλήθηκε από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027, και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1 - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά».

Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, για τον εν λόγω τύπο δράσης δύναται να διατεθούν πόροι ύψους 200χιλ.€. Σημειώνεται ωστόσο ότι η ομάδα – στόχος των Ρομά είναι επιλέξιμη και στους τύπους δράσης που προαναφέρθηκαν.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.6: Δράσεις ενεργού ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών

Στόχος –Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η κοινωνική ενσωμάτωση των Υπηκόων Τρίτων Χωρών, καθώς και η διευκόλυνση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 3.5 «Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας»
- Στην Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη πολιτών τρίτων χωρών

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την πρόσβαση των ΥΤΧ στην αγορά εργασίας, καθώς και στην κοινωνία γενικότερα, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους αλλά και την καθημερινότητά τους.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται δράσεις όπως:

- Προγράμματα Ελληνομάθειας - εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε ενήλικες υπηκόους των τρίτων χωρών (συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών) σε περιοχές όπου εντοπίζεται αυξημένος μεταναστευτικός/προσφυγικός πληθυσμός.
- Δράσεις για την καταπολέμηση του ψηφιακού αποκλεισμού.
- Δράσεις ενημέρωσης των ΥΤΧ (περιλαμβανομένων των μεταναστών) σε θέματα που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή τους στις τοπικές κοινωνίες
- Δράσεις ενσωμάτωσης στις τοπικές κοινωνίες υποδοχής των ΥΤΧ (πχ. κοινές αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες)

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς Ομάδες του πληθυσμού: Υπήκοοι Τρίτων Χωρών (συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α και Β βαθμού
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως²¹:

- EECO13. υπήκοοι τρίτων χωρών
- EECO14. συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.θ – προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών».

Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, για τον εν λόγω τύπο δράσης δύναται να διατεθούν πόροι ύψους 7,45εκ.€. Σημειώνεται ωστόσο ότι η ομάδα – στόχος των ΥΤΥΧ αναμένεται να επωφεληθεί και από τους τύπους δράσης 3.1-3.4 που προαναφέρθηκαν, για την ένταξη στην αγορά εργασίας.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.7: Ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευπαθών ομάδων αξιοποιώντας νέα εργαλεία πολιτικής (κοινωνική στέγαση)

Στόχος –Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ένταξη ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας με έμφαση στους νέους έως 29 ετών με την χρήση νέων εργαλείων πολιτικής όπως η στέγαση.

Τα άτομα που στερούνται στέγασης, εκτός από άλλες ανάγκες υποστήριξης, συχνά στερούνται κοινωνικής υποστήριξης (όπως βοήθεια από φίλους ή οικογένεια) και δεν είναι μέρος μιας κοινότητας ως εκ τούτου η επίλυση του προβλήματος στέγασης είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία όλων των συναφών παρεμβάσεων επανένταξης. Το “Housing First” έχει αποδειχθεί ότι είναι η μόνη προσέγγιση, παγκοσμίως που είναι αποτελεσματική

²¹ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

σε 70-90% στον τομέα της στεγαστικής αρωγής για ευπαθείς ομάδες και της επιτυχούς κοινωνικής τους ένταξης

Ο τύπος δράσης εξυπηρετεί την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027 και ειδικότερα τις εξής Προτεραιότητες Πολιτικής:

- 3.1 Συμβουλευτική
- 3.2 Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση
- 3.3 Προγράμματα απασχόλησης
- 3.4 Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας
- 3.5 Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει ολοκληρωμένες δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης – επαγγελματικής κατάρτισης –επιδότηση απασχόλησης με συνδυασμό με στεγαστική αποκατάσταση (επιδότηση ενοικίου –παραχώρηση για συγκεκριμένη περίοδο καταλύματος) για άτομα ευπαθών ομάδων που διαβιών σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και αντιμετωπίζουν (πχ πρώην ανήλικοι φιλοξενούμενοι σε δομές παιδικής προστασίας οι οποίοι συμπληρώνουν το 18ο έτος της ηλικίας και διαβιούσαν σε κοινωνικά ιδρύματα, πρώην παραβάτες (15 έως 29 ετών), μετανάστες –πρόσφυγες κλπ.).

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Άτομα (με έμφαση στους νέους έως 29 ετών) που αντιμετωπίζουν συνδυαστικά προβλήματα φτώχειας, στέγασης, απασχόλησης, πρόσωπα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, εξαιτίας της έλλειψης πόρων που θα εξασφάλιζαν την κάλυψη κύριων αναγκών (διατροφή, στέγαση, υγιεινή, θέρμανση κλπ.)
- Άτομα (με έμφαση στους νέους έως 29 ετών) με αυξημένους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού εξαιτίας συγκεκριμένων σωρευτικών ή διαζευκτικών παραγόντων (μακροχρόνια ανεργία, αναπηρία, επιβαρυνμένη κατάσταση υγείας, εξάρτηση από ψυχοτρόπες ουσίες, διαβίωση σε περιοχές με πολλαπλά μειονεκτήματα, διαβίωση σε δομές κλειστής φροντίδας, ακατάλληλες συνθήκες στέγασης/έλλειψη στέγης, χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και αναλφαβητισμό, διακρίσεις λόγω της ιδιότητας μέλους ομάδων με θρησκευτικές/πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, διακρίσεις λόγω της ιδιότητας αιτούντος άσυλο, αναγνωρισμένου πολιτικού πρόσφυγα ή οικονομικού μετανάστη).

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και εποπτευόμενοι φορείς αυτών
- ΝΠΔΔ με σχετική αρμοδιότητα
- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως²²:

²² Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

- ΕΕCO06. αριθμός παιδιών ηλικίας έως 18 ετών
- ΕΕCO07. αριθμός νέων ηλικίας 18-29 ετών

Οικονομικά στοιχεία

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+. Στην παρούσα φάση δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του ποσού που δύναται να διατεθεί από το τομεακό Πρόγραμμα για την Ήπειρο.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

3.2.4. Άξονας Παρέμβασης 4: Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής

Τύπος Δράσης 4.1: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η λειτουργία του **Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης** στην Περιφέρεια Ηπείρου που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4445/2016, με σκοπό την παρακολούθηση και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Σημειώνεται ότι τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια Κοινωνικής Ένταξης περιλαμβάνονται στο σύστημα διακυβέρνησης του **Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής**.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 4.1 «Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά στη στήριξη της λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Ηπείρου, η λειτουργία του οποίου αποσκοπεί:

- στην αποτελεσματική παρακολούθηση και το συντονισμό των στόχων, οι οποίοι εξειδικεύονται στο πλαίσιο της Περιφερειακής και Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης,
- στην ανάδειξη τοπικών αναγκών σε θέματα πολιτικών κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αλληλεγγύης,
- στη διαβίβαση στοιχείων και πληροφοριών στο Ενιαίο Γεωπληροφοριακό Σύστημα του Εθνικού Μηχανισμού Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη,
- στην αποτύπωση και χαρτογράφηση των χωρικών διαστάσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Ευπαθείς και λοιπές ομάδες του πληθυσμού που βιώνουν ή κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Περιφέρεια Ηπείρου

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Δημιουργία Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης
- EECO18. αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο²³

Οικονομικά στοιχεία

Βασική πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης αποτελεί το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το EKT+, Ειδικός Στόχος «4.ια - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027 αλλά στοιχεία υλοποίησης της ΠΠ14-20, για τον συγκεκριμένο τύπο δράσης δύναται να διατεθούν πόροι ύψους 250χιλ.€ (μέσο ετήσιο κόστος 45χιλ.€/ 6 έτη λειτουργία).

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028

Τύπος Δράσης 4.2: Κοινωνικά Κέντρα

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες, ευπαθών ομάδων του πληθυσμού με απώτερο στόχο την κοινωνικοοικονομική ένταξή τους.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει:

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 4.1 «Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής»
- Στην Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά
- Στην Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Προσφύγων/ Μεταναστών

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά τη μετεξέλιξη Κέντρων Κοινότητας της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, με την ενσωμάτωση των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών, της διαπολιτισμικής μεσολάβησης και των Δομών παροχής αγαθών.

²³ Οι δείκτες που προτείνονται αντλήθηκαν από τους αντίστοιχους της ΕΕ για το EKT+ στο πλαίσιο της ΠΠ2021-2027.

Τα Κοινωνικά Κέντρα, μπορούν να συμπεριλαμβάνουν και τα εξής:

- Υποδοχή – Ενημέρωση – Υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
- Λειτουργία Παραρτήματος / Παραρτημάτων για παροχή υπηρεσιών σε θύλακες/πληθυσμό Ρομά
- Λειτουργία κινητής/ών μονάδας/ως για τον εντοπισμό και εξυπηρέτηση ατόμων απομακρυσμένων περιοχών ή λειτουργία «αντένας»
- Λειτουργία Παραρτήματος / Παραρτημάτων για την παροχή υπηρεσιών σε μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας.
- Παροχή βασικών αγαθών

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

Πολίτες που διαβιούν στην περιοχή παρέμβασης των «Κοινωνικών Κέντρων», και κατά προτεραιότητα άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, παιδιά που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα», καθώς και μετανάστες, ΑμεΑ, Ρομά και γενικότερα ευπαθείς ομάδες πληθυσμού

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Δήμοι (ΟΤΑ α΄ βαθμού)
- Λοιποί φορείς καθ' αρμοδιότητα

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Οικονομικά στοιχεία

Βασική πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης αποτελεί το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1α - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση στοιχεία της ΠΠ2014-2020 αλλά και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Ήπειρος 2021-2027, ο εν λόγω τύπο δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους 10εκ.€ για 6 έτη.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028

Τύπος Δράσης 4.3: Παρακολούθηση θεμάτων αναπηρίας στην Ήπειρο

Στόχος – Συσχέτιση με Στρατηγικές

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η συστηματική καταγραφή στοιχείων για τα άτομα με αναπηρία στην Ήπειρο και η αξιοποίηση αυτών για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών για την αναπηρία.

Ο τύπος δράσης εξυπηρετεί:

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, Προτεραιότητα Πολιτικής 4.1 «Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής»
- Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει:

- Καταγραφή – σε συστηματική βάση - στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων, ερευνών, πολιτικών) για τα άτομα με αναπηρία στην Ήπειρο
- Ανάλυση και αξιοποίηση αυτών για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών για την αναπηρία.
- Ενέργειες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης για θέματα αναπηρίας

Ωφελούμενοι (Ομάδα – Στόχος)

- Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι

- Φορείς της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτες Παρακολούθησης

Ενδεικτικοί δείκτες εκρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου τύπου δράσης έχουν ως ακολούθως:

- Ειδικός Δείκτης: Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις

Οικονομικά στοιχεία

Πηγή χρηματοδότησης του τύπου δράσης δύναται να αποτελέσει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 και ειδικότερα η Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού» που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, Ειδικός Στόχος «4.1α - Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ

άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης».

Με βάση τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Έπαιρου 2021-2027, ο διαθέσιμος π/υ για τον συγκεκριμένο τύπο δράσης ανέρχεται σε 250χιλ.€.

Χρονικός Προγραμματισμός

Εκτιμώμενη διάρκεια τύπου δράσης: Έξι (6) έτη. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2028.

3.3. Σύνοψη Σχεδίου Δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται σε πινακοποιημένη μορφή η εξειδίκευση της Περιφερειακής Στρατηγικής με τις παρεμβάσεις που αναμένεται να υλοποιηθούν, όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

Πίνακας 4: Συγκεντρωτική παρουσίαση των παρεμβάσεων της Περιφερειακής Στρατηγικής

Άξονες Παρεμβάσεων	Τύποι Δράσεων	Ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης
1. Πρόσβαση σε Πόρους και βασικά αγαθά	1.1 Επισιτιστική και υλική συνδρομή	• Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
	1.2 Σχολικά Γεύματα	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	1.3 Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες	2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.2 Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.3 Ασφαλής γήρανση ηλικιωμένων	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.4 Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.5 Δίκτυο δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.6 Δομές φιλοξενίας αστέγων	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.7 Δράσεις πρόσβασης σε Κοινωνική Κατοικία	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.8 Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.9 Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.10 Υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.11 Υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και Μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.12 Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	2.13 Ανάπτυξη/Βελτίωση υποδομών	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
3. Πρόσβαση στην αγορά εργασίας	3.1 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Επαγγελματική εκπαίδευση/κατάρτιση, τοποθέτηση σε θέση εργασίας	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 • Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
	3.2 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης:	• Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027

Άξονες Παρεμβάσεων	Τύποι Δράσεων	Ενδεικτικές πηγές χρηματοδότησης
	Προώθηση στην απασχόληση μέσω της επιχειρηματικότητας	
	3.3 Δράσεις στήριξης νέων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των NEETs	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
	3.4 Δράσεις Επαγγελματικής Ένταξης ΑμεΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 • Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
	3.5 Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	3.6 Δράσεις ενεργού ένταξης Υψηκών Τρίτων Χωρών	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	3.7 Ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευπαθών ομάδων αξιοποιώντας εργαλεία πολιτικής όπως η κοινωνική στέγαση	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
4. Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής	4.1 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	4.2 Κοινωνικά Κέντρα	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027
	4.3 Παρακολούθηση θεμάτων αναπηρίας στην Ήπειρο	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027

3.4. Συμβολή περιφερειακού σχεδιασμού στην Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης 2021-2027

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ο περιφερειακός σχεδιασμός για την κοινωνική ένταξη την περίοδο 2021-2027 λαμβάνει υπόψη το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί στο πεδίο αυτό.

Στις ενότητες που προηγήθηκαν με την παρουσίαση των Αξόνων Παρεμβάσεων της ΠΕΣΚΕ, έγινε αναφορά στη συμβολή κάθε προτεινόμενου τύπου δράσης στην Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας 2021-2027. Στο πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια συγκεντρωτική παρουσίαση της σύνδεσης της περιφερειακής στρατηγικής με τα επιμέρους δομικά επίπεδα της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης.

Πίνακας 5: Σύνδεση ΠΕΣΚΕ με Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
1. Πρόσβαση σε Πόρους και βασικά αγαθά	1.1 Επισιτιστική και υλική συνδρομή	1: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά	1.2.: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1.2.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης
	1.2 Σχολικά Γεύματα		1.2.: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1.2.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης
	1.3 Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας		1.2.: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1.2.1.: Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης
2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες	2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά	2: Πρόσβαση σε Υπηρεσίες	2.7.: Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη	2.7.5. Δράσεις στον τομέα της στέγασης, της κοινωνικής κατοικίας και των υποδομών σε οικισμούς/καταυλισμούς Ρομά
	2.2 Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας		<ul style="list-style-type: none"> • 2.2.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας • 2.3.: Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινωνία ή στο οικογενειακό περιβάλλον 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.2.1. Πρόσβαση σε δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας • 2.3.1. Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον
	2.3 Ασφαλής γήρανση ηλικιωμένων		2.4.: Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και αποκατάστασης	2.4.2. Ανεξάρτητη διαβίωση
	2.4 Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή		2.4.: Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης	2.4.1.: Προώθηση ολοκληρωμένων διαδικασιών αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών με ή χωρίς αναπηρία που διαβιούν σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές κλειστής φροντίδας παιδιών
	2.5 Δίκτυο δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας		2.1.: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης	2.1.9. Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση έκτακτης κοινωνικής ανάγκης ή κινδύνου των γυναικών θυμάτων βίας και κακοποίησης που υφίστανται πολλαπλές

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
				διακρίσεις
	2.6 Δομές φιλοξενίας αστέγων		2.7.: Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη	2.7.1. Λειτουργία Ξενώνων / Υπνωτηρίων
	2.7 Δράσεις πρόσβασης σε Κοινωνική Κατοικία		2.7.: Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη	2.7.2. Πρόσβαση στη στέγη δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μελών της οικογένειάς τους. 2.7.6. Πρόσβαση φοιτητών στη στέγη
	2.8 Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού		2.4.: Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης	2.4.2. Ανεξάρτητη διαβίωση
	2.9 Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές		2.1.: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης	2.1.8. Αντιμετώπιση κρίσεων
	2.10 Υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης		<ul style="list-style-type: none"> 2.2.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας 2.5.: Υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1. Πρόσβαση σε δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας 2.5.1. Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε παιδιά
	2.11 Υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και Μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες		2.5.: Υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης	2.5.5. Εκπαίδευση μαθητών-τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
	2.12 Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας		2.6.: Υπηρεσίες υγείας	2.6.1. Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στις δημόσιες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
	2.13 Ανάπτυξη/Βελτίωση υποδομών		<i>Οριζόντια συμβολή στο σύνολο των Προτεραιοτήτων Πολιτικής (1 έως και 8) του 2ου Επιχειρησιακού Άξονα «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»</i>	
3. Πρόσβαση στην αγορά εργασίας	3.1 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Επαγγελματική εκπαίδευση/κατάρτιση, τοποθέτηση σε	3: Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.: Συμβουλευτική 3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αναζητούντες εργασία

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
	Θέση εργασίας	απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση	<ul style="list-style-type: none"> 3.3.: Προγράμματα απασχόλησης 	<ul style="list-style-type: none"> 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης 3.2.3. Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής 3.3.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.3.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο
	3.2 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Προώθηση στην απασχόληση μέσω της επιχειρηματικότητας		<ul style="list-style-type: none"> 3.1.: Συμβουλευτική 3.3.: Προγράμματα απασχόλησης 3.4.: Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αναζητούντες εργασία 3.3.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.3.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο 3.4.3. Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
	3.3 Δράσεις στήριξης νέων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των NEETs		<ul style="list-style-type: none"> 3.1.: Συμβουλευτική 3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση 3.3.: Προγράμματα Απασχόλησης 3.4.: Προγράμματα κοινωνικής 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αναζητούντες εργασία 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
			<ul style="list-style-type: none"> οικονομίας 3.5.: Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> 3.2.3. Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής 3.3.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.4.3. Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας 3.5.2. Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό
	3.4 Δράσεις Επαγγελματικής Ένταξης ΑμεΑ		<ul style="list-style-type: none"> 3.1.: Συμβουλευτική 3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση 3.3.: Προγράμματα απασχόλησης 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αναζητούντες εργασία 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης 3.2.3. Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής 3.3.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.3.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο
	3.5 Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας		3.3.: Προγράμματα απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> 3.3.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
	3.6 Δράσεις ενεργού ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών		3.5.: Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> 3.3.5. Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση των Ρομά <p>3.5.1. Πρόσβαση και προσαρμογή αιτούντων /ών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εργασία μέσω της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας</p>
	3.7 Ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευπαθών ομάδων αξιοποιώντας εργαλεία πολιτικής όπως η κοινωνική στέγαση		<ul style="list-style-type: none"> 3.1.: Συμβουλευτική 3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση 3.3.: Προγράμματα Απασχόλησης 3.4.: Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας 3.5.: Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αναζητούντες εργασία 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης 3.2.3. Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής 3.3.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.4.3. Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας 3.5.2. Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό
4. Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής	4.1 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	4: Διακυβέρνηση της Στρατηγικής	4.1.: Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής	4.1.4. Ενίσχυση των περιφερειακών παρατηρητηρίων
	4.2 Κοινωνικά Κέντρα		4.1.: Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού	4.1.6. Ενίσχυση της λειτουργίας των κοινωνικών δομών των ΟΤΑ Α' βαθμού (Δράση

Άξονες Παρεμβάσεων ΠΕΣΚΕ	Τύποι Δράσεων ΠΕΣΚΕ	Επιχειρησιακοί Άξονες ΕΣΚΕ	Προτεραιότητες Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής
			Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής	4.1.6.3. Δημιουργία Κοινωνικών Κέντρων)
	4.3 Παρακολούθηση θεμάτων αναπηρίας στην Ήπειρο		4.1.: Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής	4.1.2. Επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού

4. Συγκεντρωτικός οικονομικός και χρονικός προγραμματισμός Σχεδίου Δράσης

4.1. Συγκεντρωτικός οικονομικός προγραμματισμός

Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε, σε ότι αφορά τους πόρους που θα διατεθούν για την υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης σημειώνονται τα κάτωθι:

- Από το **Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027**, το οποίο αποτελεί και τη βασική πηγή χρηματοδότησης της Στρατηγικής, μέσω του Στόχου Πολιτικής 4 «**Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**», θα διατεθούν πόροι ύψους **164εκ.€**. Οι πόροι αυτοί προέρχονται από το ΕΤΠΑ (55,9 εκ.€ συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συμμετοχής) και από το ΕΚΤ+ (108,1 εκ.€ συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συμμετοχής).
- Από άλλα Προγράμματα της περιόδου 2021-2027, έμφαση δίνεται στο Τομέακο **Πρόγραμμα «Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή»** του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέσω του οποίου:
  - Θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις στο πεδίο της αγοράς εργασίας, κοινωνικής συνοχής, στοχευμένες δράσεις για τους νέους/ NEETs, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στο σύνολο της χώρας (και συνακόλουθα και στην Περιφέρεια Ηπείρου).
  - Θα χρηματοδοτηθούν δράσεις επισιτιστικής και βασικής υλικής συνδρομής (πρώην ΤΕΒΑ της ΠΠ2014-2020) για τους απόρους (συμπεριλαμβανομένων των άπορων οικογενειών).
- Από το **Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2021-2027** μπορούν να χρηματοδοτηθούν δράσεις για τους μετανάστες, αιτούντες άσυλο κλπ., συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027 για τις ομάδες αυτές.
- Από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση 2021-2027** μπορούν να υποστηριχθούν άτομα που έχουν χάσει τη θέση εργασίας τους μέσω μαζικών απολύσεων.
- Από το **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες 2021-2027»** δύναται να αξιοποιηθούν πόροι για την προστασία και προώθηση των αξιών της Ένωσης, προώθηση των δικαιωμάτων, της μη εισαγωγής διακρίσεων, της ισότητας, καταπολέμηση της βίας, συμπεριλαμβανομένης της έμφυλης βίας κλπ.

Σημειώνεται ότι το ύψος των πόρων που μπορεί να αξιοποιηθεί από τα παραπάνω Ταμεία και Προγράμματα, εκτός του Προγράμματος της Ηπείρου 2021-2027, δεν μπορεί να προβλεφθεί στην παρούσα φάση, καθώς πρόκειται για Ταμεία/ Προγράμματα που δεν διαχειρίζεται η ίδια η Περιφέρεια.

Σε κάθε περίπτωση επιδιώκεται από τα εν λόγω Ταμεία/ Προγράμματα να εξασφαλιστούν πόροι αντίστοιχοι με αυτούς που συνεισφέρει το Πρόγραμμα Ήπειρος 2021-2027 σε ότι αφορά το ΕΚΤ+ (δηλ. της τάξης των 100εκ.€). Ως εκ τούτου οι συνολικοί πόροι για την εφαρμογή των δράσεων του Σχεδίου Δράσης δύναται να ανέλθουν τουλάχιστον στα **265εκ.€** συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Επιπρόσθετα, στην αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού αναμένεται να συμβάλλει και η ιδιωτική πρωτοβουλία (μέσω χορηγιών, προσφοράς αγαθών κλπ.).

Τέλος, επισημαίνεται εκ νέου ότι οι παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στην Περιφέρεια Ηπείρου για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Δράσης και των πόρων που περιλαμβάνονται σε αυτό, αλλά θα είναι ευρύτερες λαμβάνοντας υπόψη και το περιεχόμενο της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και των παρεμβάσεων που θα υλοποιηθούν από την Κεντρική Διοίκηση για το σύνολο της χώρας (πχ. προνοιακά επιδόματα, κοινωνικά προγράμματα, κλπ.).

4.2. Συγκεντρωτικός χρονικός προγραμματισμός

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η Περιφερειακή Στρατηγική θα εφαρμοστεί στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Ως εκ τούτου οι δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης θα υλοποιηθούν εντός της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι τελευταίο έτος επιλεξιμότητας δαπανών για την εν λόγω προγραμματική περίοδο είναι το 2029 (άρα το χρονικό διάστημα υλοποίησης της ΠΕΣΚΕ είναι 2021-2029).

Στο σχήμα που ακολουθεί γίνεται συγκεντρωτική αποτύπωση των εκτιμώμενων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των επιμέρους Τύπων Δράσεων του Σχεδίου Δράσης, όπως παρουσιάστηκαν στην Ενότητα 3.

Άξονες Παρεμβάσεων/ Τύποι Δράσεων	Χρονοδιάγραμμα	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Πρόσβαση σε πόρους και βασικά αγαθά	2022-2029									
1.1 Επισιτιστική και υλική συνδρομή	2023-2029									
1.2 Σχολικά Γεύματα	Σχ. Έτη: 2022/ 2023 - 2028/2029									
1.3 Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	2024-2026									
2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες	2021-2028									
2.1 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά	2023-2028									
2.2 Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας	2022-2027									
2.3 Ασφαλής γήρανση ηλικιωμένων	2023-2025									
2.4 Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή	2023-2028									
2.5 Δίκτυο δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας	2022-2027									
2.6 Δομές φιλοξενίας αστέγων	2022-2027									
2.7 Δράσεις πρόσβασης σε Κοινωνική Κατοικία	2023-2025									
2.8 Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού	2023-2025									
2.9 Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές	2023-2025									
2.10 Υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης	Σχ. Έτη: 2021/2022 - 2027/2028									
2.11 Υποστήριξη μαθητών ΑμεΑ και Μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Σχ. Έτη: 2022/ 2023 - 2028/2029									
2.12 Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας	2023-2028									
2.13 Ανάπτυξη/Βελτίωση υποδομών	2022-2027									
3. Πρόσβαση στην αγορά εργασίας	2023-2029									
3.1 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης: Επαγγελματική εκπαίδευση/κατάρτιση, τοποθέτηση σε θέση εργασίας	2023-2029									

Άξονες Παρεμβάσεων/ Τύποι Δράσεων	Χρονοδιάγραμμα	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
3.2 Ενεργητικές Δράσεις στο πλαίσιο της κτησωνικής ένταξης: Προώθηση στην απασχόληση μέσω της επιχειρηματικότητας	2023-2029									
3.3 Δράσεις στήριξης νέων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των NEETs	2023-2029									
3.4 Δράσεις Επαγγελματικής Ένταξης ΑμεΑ	2023-2029									
3.5 Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας	2023-2029									
3.6 Δράσεις ενεργού ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών	2023-2029									
3.7 Ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη ευπαθών ομάδων αξιοποιώντας εργαλεία πολιτικής όπως η κοινωνική στέγαση	2023-2029									
4. Σύστημα Διακυβέρνησης Περιφερειακής Στρατηγικής	2023-2028									
4.1 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	2023-2028									
4.2 Κοινωνικά Κέντρα	2023-2028									
4.3 Παρακολούθηση θεμάτων αναπηρίας στην Ήπειρο	2023-2028									

Σχήμα 2: Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής σχεδίου δράσης ΠΕΣΚΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

+30 210 9769560

www.eeogroup.gr

+30 210 9705762

info@eeogroup.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

